

nové město

7/2022 - ROČNÍK 31 (25)

8/ O Světovém setkání rodin s manželi Markovými

18/ Indiánské tábory

20/ Gen Verde v České republice

Roční předplatné časopisu

Nové město 600 Kč

Č. ú. **6043141003**, kód banky: **2700**

Váš variabilní symbol je uveden na obalu časopisu.

Informace k předplatnému:

Tel: 733 798 155

e-mail: novmesto-casopis.adm@volny.cz

Adresa redakce:

Nové město - časopis, Havlíčkova 151/55,
602 00 Brno

Tel: 721 630 119, e-mail: novmesto@volny.cz

Vážení čtenáři Nového města,

zdravím Vás jménem správní rady Nadačního fondu časopisu Nové město, jehož hlavním cílem je podporovat financování tohoto časopisu, zejména získáváním finančních prostředků pro vydávání časopisu. Dne 16. června 2022 se po dlouhé covidové době opět sešla osobně správní rada nadačního fondu, aby schválila účetní uzávěrku a výroční zprávu za rok 2021. V této souvislosti děkujeme za nezištnou podporu všem dárcům, díky nimž mohl nadační fond v roce 2021 poskytnout časopisu na jeho publikační činnost příspěvky ve výši 220 tisíc Kč. Děkujeme všem podporovatelům, přispěvatelům, dárcům i čtenářům za finanční či duchovní podporu časopisu a redakční radě za jejich invenci a nasazení, díky čemuž časopis Nové město tak může nadále pokračovat ve své komunikaci s Vámi čtenáři a přinášet nám zajímavé a přínosné informace ze života Hnutí fokoláre a společnosti.

Jan Poláček, předseda

Nadačního fondu časopisu Nové město

Bankovní spojení:

Č. účtu: 43-2646440207/0100

IČ: 28465059, Lublaňská 9/1002,

Praha 2 - Vinohrady, 120 00, Tel: 724 085 619

nové město

Časopis Hnutí fokoláre - 7/2022, vychází 10x ročně, ročník 31 (25) - 31. ročník od vzniku československé verze, 25. ročník samostatné české verze. ■ Vydává Dilo Mariino (Hnutí Focolare) - ženská část, Strašovská 841, 190 17 Praha 9 - Vínohrady, IČO: 45247935 ■ Časopis je v distribuci též v Knihkupectví Paulínky, Jungmannovo nám. 18, Praha 1. ■ Roční předplatné: 600 Kč. Bankovní spojení: UniCredit Bank, Czech Republic, a. s. Praha, č. ú. 6043141003, kód banky: 2700. IBAN: CZ71 2700 0000 0060 4314 1003 Swift: BACXCZPP ■ Zodpovědný redaktor: Mgr. Ludmila Šturmová ■ Výkonný redaktor: Mgr. Magdalena Broschová ■ Administrativní redakce: Jana Nováková ■ Redakční rada: Ing. Milena Honetschlägerová, Ing. Jiří Kratochvíl, Mgr. Marie Koukolová, doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D., Ing. Zdeněk Vích, CSc. ■ Překlady a redakční spolupráce: Mgr. Veronika Matiašková, Mgr. Zdeňka Růžičková, PhDr. Drahomíra Syřůčková ■ Grafická úprava a zlom: Grafika Vodička & Dezortová ■ Tisk: Grafotechna plus, s. r. o., Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13 - Stodůlky ■ ISSN 1212 - 0782 ■ Reg. číslo: MK ČR E 7868. Novinová zásilka - Povolila ČP, s.p., OZ Praha, č.j. NP 1362/1994. Ze dne 27. 6. 1994 ■ Nové město ve světě vychází celkem ve 36 vydáních ve 22 jazycích ■ Objednávky slovenského časopisu Nové mesto zasílejte na adresu: Nové mesto Redakcia, Tajovského 737/1, 040 01 Košice, e-mail: casopis@nm.sk, tel.: +421 911 445 626. ■ Titulní strana: Záběr z tábora děvčat gen4. Foto: Blanka Nosková

OBSAH

Tipy a náměty

- 3/ Knižní řádky pro duchovní povzbuzení (nejen) po prázdninách

Ohlédnutí

- 4/ Osamocení je jedna z nejrozšířenějších chudob

Člověk v dnešní době

- 6/ Porodní asistentka katechetkou (Rozhovor se Štěpánkou Talířovou)

Vztahy, rodina, společnost

- 8/ Papež rodinám fandí (Rozhovor s Janou a Ladislavem Markovými)
10/ Úskalí komunikace ve skupinových chatech

Posezení s vedoucí rané péče

- 11/ Otvírání dveří k dalším možnostem (Rozhovor s Klárou Svobodovou)

Slovo života na září

- 12/ „Jsem nezávislý na všech, a přece jsem udělal ze sebe služebníka všech, abych tak získal tím větší počet lidí.“ (1 Kor 9,19)

Život ze Slova

- 13/ „Jen jedno je třeba.“
Letní dovolená
„Zmrtvýchvstání“

Duchovní inspirace

- 14/ Společně na cestě ke svatosti

Z Hnutí fokoláre

Návrat ke kořenům

- 15/ Boží vězeň

Z Hnutí fokoláre

Ze života gen

- 17/ Summerjob 2022
Když to neuděláme my,
tak to neudělá nikdo jiný

Z Hnutí fokoláre

- 18/ Indiánské tábory
20/ Máme touhu se vrátit

Komiks

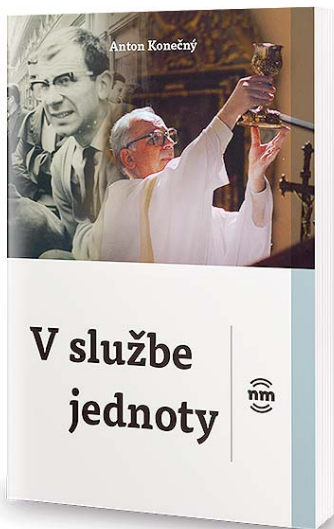
- 21/ Sluchátka

(Za)myšlenka

- 22/ Týden pod šikmou věží
23/ Dobrý začátek nového školního roku!

Knižní řádky pro duchovní povzbuzení (nejen) po prázdninách

TIPY A NÁMĚTY

Anton Konečný: V službe jednoty

Otec Anton Konečný ovlivnil životy mnoha lidí, protože jeho život ovlivnil Bůh a on se nechal vést. I já jsem jeden z těch, který v průběhu času mohl otce Tona (jak jsme mu všichni říkali) poznávat a svěřovat se s ním jednou potíží, bolestí nebo radostí.

Můžeme se ptát: Jak se ze strojního inženýra stane kněz, který spojuje ve farnosti lidi různých názorů, věřící různých církevních denominací či dokonce i jiných náboženství, a později vysokoškolský profesor a děkan Teologické fakulty a ve svém důchodovém věku odejde sloužit jako kněz na Ukrajinu? A vůbec proč? Co je jádrem celého jeho působení a rozhodnutí?

Tato kniha není jen nějakým chronologickým životopisem (i když chronologická a historická fakta obsahuje), ale výpovědí o působení Boha v životě člověka, který odpoví na Boží volání a „vrhne“ se do Božího dobrodružství. Bůh ho vede a přivede na místa a do situací, které by člověk nikdy nevymyslel... A nejen to. Udělá člověka šťastným!

Myslím, že ti, kteří jsme měli možnost otce Tona poznat osobně, to můžeme dosvědčit a ti, kteří ho poznají přes tuto knihu, věřím, že nám dají za pravdu.

Kniha končí působením otce Tona na Ukrajině a zároveň vychází v roce 2022. Tento rok má pro nás všechny odstín, který nikdo nepředpokládal – z jedné strany jsme se všichni těšili, že skončila pandemie onemocnění covidu-19 a všichni se znovu budeme moci osobně setkávat „na živo“ a bez jakýchkoli bariér. A v únoru přišla „studená sprcha“ v podobě války na Ukrajině, která otrásla jistotami a plány mnohých. Zároveň otevřela otázky „Proč?“, „Jak je to možné?“, „Kde je Bůh?“...

Do této situace je tato kniha jakoby „majákem klidu“, majákem, který ukazuje, že existuje někdo, kdo je pevným bodem, jistotou – a tou je i přes pandemii, válku, to nejvyšší Dobro: Bůh – láska, který nesmírně miluje každého z nás.

Pasquale Foresi: Môžem sa s ním rozprávať stále. Ako sa lepšie modliť.

Co je modlitba? Jak se mohu já, obyčejný člověk, modlit? O co mohu Boha prosit? Co mohu od něho dostat? Bůh opravdu chce, abychom se modlili?

Krátká esej italského teologa a spoluzakladatele Hnutí fokolare nás zavede přímo do srdce modlitby a odhalí, co ve skutečnosti znamená modlit se. Autor neteoretizuje, ale podává konkrétní návod jak se modlitba „stává nejkrásnějším a nejživějším okamžikem našeho dne“. Jako základ modlitby klade vztah, protože „má-li být modlitba skutečně modlitbou, vyžaduje především vztah s Ježíšem: duchovně překračovat svou lidskou přirozenost, své starosti, své pros-

by, i když krásné a nezbytné, abychom s ním navázali důvěrný a osobní vztah“.

Vždyť „podstata života modlitby spočívá v udržování tohoto synovského a bratrského vztahu s Ježíšem, a to během celého dne a po všechny dny. Modlitba, to je navazování a udržování vztahu s ním, tiché naslouchání tomu, co nám říká.“ A proč se o to snažit? „Celý svět žízni po Bohu. Pokud ho nemůžeme uspokojit, tak je to proto, že mu dáváme pouze svá slova, a ta o Bohu jen ‚mluví‘. Svět však potřebuje samého Boha. Nemusí být při tom naše slova, ani se o něm nemusí mluvit. Můžeme ho dávat tehdy, když posloucháme Ježíšovo volání a zůstáváme s ním v trvalém rozhovoru.“

Malé knižní „příruční“ zpracování „do kapsy“ se zajímavými fotografiemi dává vyniknout síle myšlenek autora a dělá ze čtení autentický duchovní zážitek.

Knihy vyšly ve Vydavatelství Nové mesto, Bratislava. Martin Uher

Osamocenosť je jedna z najrozšírenejších chudob

ZAMYŠLENÍ

Františkova ekonomika je iniciatíva papeža Františka, ktorá sní o lepšom svete. Války, klimatická kríza, znečistená planéta, mŕtvá pôda, nerovné príležitosti, ľudia na okraji spoločnosti, individualizmus, ztráta morálky... V dnešnej dobe čelíme toľko výzvam, ktoré potrebujú odvážna a kreatívna riešenia. Konferencie Františkovej ekonomiky konaná v červnu 2022 v Prahe priniesla mnoho podnetných myšlienok. Prinášame vám výber z jejich výstupov.

BRATRSTVÍ JAKO CENTRUM EKONOMIKY - Doc. Jindřich Šrajber, Dr. theol.

Salesián a teolog pôsobiaci na Jihočeskej univerzite v Českých Budějoviciach a vedúci skupiny pro sociálnu otázku pri ČBK

Encyklika papeža Františka Fratelli tutti (2020) sa zamýšľa nad budúcnosťou a perspektivami globálneho sveta. Konstatuje, že v dnešnom svete zďaleka nie je rešpektovaná dôstojnosť a je-

dinečnosť každého človeka. Klade dôraz na univerzálnu bratrství a sociálnu priateľnosť. Pripomína, že všetci sme deti jedného Otca. Podstata bratrství stojí práve na vedomí, že máme jedného Boha. Bez toho nejde pochopiť, že sme bratři a sestry. Tímto sa otvára priestor i pre mezináboženský dialóg. Bratrství samo o sebe nenastoluje pokoj (viz Kain a Ábel). To, že sme schopni rozumovo poznať a zdôvodniť, že všetci máme rovnaké práva a rovnakú dôstojnosť, ešte samo o sebe nevytvára sounáležitost. Fratelli tutti pripomína, že v globalizovanej spoločnosti sme sice susedy, ale nejsme bratři. Zároveň opakovanu zdôrazňuje, že se dnes zachránime buď všetci, alebo nikdo.

Predpokladom pre naplnenie vizí encykliky je výchova k bratrství, uznávanie prirodzenej rovnosti ľudí a právo na celistvý rozvoj každého človeka. Je nutné viac pestovať hodnoty sounáležitosti. Prosazovaný individualizmus vedie k osamocenosť človeka, ktorá je v súčasnej dobe jednou z jeho najrozšírenejších chudob.

Fratelli tutti nechce zdegradovanu politiku, ktorá sleduje len krátkodobé ciele a okamžité výsledky a hľadá pouze, jak získať čo najväčší podíl na moci. Ani nechce ekonomiku, ve ktorej je vše vydanu napospas konkurenci a mentalitě skartačnej kultury: „Nejsi produktivní, nehodíš se nám.“ Finance majú byť nástrojom služby, nástrojom sloužiacim človeku a pečú o náš spoločný dóm!

EKONOMIE PODLE FRANTIŠKA Z ASSISI - prof. Ing. Lubomír Mlčoch, CSc.

Ekonom a emeritní děkan Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy

Ekonomie podle Františka z Assisi vypadá jako protimluv. Znamená to změnu předpokladů, ze kterých ekonomie vychází. Současná ekonomická škola, stará přibližně 250 let, zdůrazňuje vlastní zájem, takzvaný „self interest“, který podle ní stačí k nastolení harmonie a obecného prospěchu. Reforma ekonomie podle Františka z Assisi je domyšlením Ježíšovy etické maximy. Mohla by nést název „ekonomie bližního jako sebe sama“, tedy ekonomie rozšířená o stejný zájem o sebe i o bližního.

Rozpočet má tedy dvě části: pro sebe a pro bližního. V rozpočtu pro sebe jsou volby vedeny dobrovolnou skromností. To může například znamenat praktické oblečení, například i z druhé ruky, zdravé a přiměřené bydlení, hezkou a levnou dovolenou. V takovém rozpočtu jde také o vztahy s druhými lidmi. Nerozhodujeme se sami, ale zohledňujeme preference bližních, se kterými sdílíme domácnost.

V rozpočtu pro bližního se úspory mění na „investice“ dárcovství. Otázkou zde je, jak optimálně darovat to, co přebývá. I zde racionalita hraje důležitou roli. Například v optimalizaci dárcovského portfolia je lepší „nedávat všechna vejčka do jednoho košíku“ (tedy nedarovat finance jen na jeden účel). Doporučuje se také konkrétní adresná pomoc, jako například adopce na dálku i na blízko nebo různé dárcovské certifikáty na konkrétní produkty do konkrétních zemí. Velký efekt má také kupní síla, kde se nerovnost projevuje jako výhoda. Místo zbytného nákupu například lahve whisky můžeme pořídit pytel rýže pro celou rodinu. V rozhodování, kde nakoupit, můžeme zvážit také alternativy, kde eliminujeme zbytečné marže distribučních firem, anebo si dopřejeme ekologický luxus zdravé a lokální výživy.

Panelová diskuzie. Zľava Roman Češka, Anna Kárníková, Petr Smutný, Lubomír Mlčoch a moderátor Jiří Zajíc.

Proměna „mikrosféry“, která zahrnuje jednotlivce a jednotlivé podniky, se může promítnout též do proměny „makrosféry“, tj. ekonomie státu a mezinárodní ekonomiky. Lubomír Mlčoch uvedl: „Proměna směrem k Františkově ekonomice je o chápání lidského štěstí. Dosavadní lidské štěstí je postaveno na představě tvrdé práce, workoholismu a hromadění majetku, které však štěstí nepřináší. Jde o změnu životního stylu, a to znamená úplně přepsat učebnice ekonomie.“

EKONOMICKÉ MYŠLENÍ PRO 21. STOLETÍ - Anna Kárníková

Ředitelka Hnutí Duha a bývalá tajemnice Rady vlády pro udržitelný rozvoj

Jak může vypadat rozvoj v době klimatické krize? Názory na to, kudy dál, se liší. Vlády a mezinárodní instituce propagují takzvaný zelený růst, kdy se využijí různé ekologické technologické inovace. Hnutí Duha vytvořilo modelace na požadavek dosažení uhlíkové neutrality a stabilizace změny klimatu do roku 2050. Ukázalo se, že dosažení těchto cílů v růstové ekonomice je nereálné. Navíc nárůst obnovitelných zdrojů s sebou zákonitě nese výrazný zásah do krajiny a využívání velkého množství biomasy. Hnutí Duha si do své dlouhodobé vize dalo ekonomiku, která je stabilizována, takzvané nerůstová.

Současný ekonomický růst je exponenciální a každých 24 let se zdvojnásobuje. Hnutí nerůstu šíří myšlenky o společnosti a ekonomice, kde by neomezený růst nebyl potřeba. Růst by sloužil jen k pozvednutí úrovně a potom by se našel ustálený stav, který by respektoval limity planety Země. Nerůstová ekonomika znamená hlubokou proměnu myšlení a přináší otázky: Kde se bere tlak na výkonnost firem? Proč se firmy musí chovat konkurenčně, aby přežily?

Zároveň si musíme ujasnit, co je pro nás dobrá společnost a jaký typ práce nám umožní dobře realizovat naše vztahy. Anna Kárníková uvedla, že Františkova kulturní revoluce přináší též uvědomění si, že ekonomika je naším dílem a my ji také můžeme změnit.

KONKRÉTNÍ PROJEKTY A PŘÍKLADY

Housing first

Josefína Schneiderová představila sociální službu pomáhající s ukončová-

ním bezdomovectví nebo stavu bytové nouze. Současná sociální podpora v případě ztráty bydlení nabízí bydlení v azylovém domě, které je podmíněno nerizikovým chováním klientů. Často je ale tato snaha neúspěšná. Oproti tomu projekt *Housing first* vnímá bydlení jako lidské právo a odděluje ho od poskytování sociální služby. Přístup je nedirektivní, individuální a nezaměřuje se jen na řešení problémů, ale i na motivaci. Pilotní testování přináší vysokou úspěšnost udržení si bydlení. Celkovým vyhodnocením projektu bylo zjištěno, že tento přístup šetří státní rozpočet a pomáhá dětem trávit čas s rodinou místo v ústavní péči.

Fakta o klimatu

Tato dobrovolnická aktivita si klade za cíl vytvářet kvalitní podklady pro veřejné diskuze nebo pro rozhodování politiků. Často jsou to různé infografiky, ale též malý *Atlas klimatické změny* pro školy. Tato nezisková organizace pořádá i přednášky, konzultace ve firmách a na politické scéně. Marek Krčál, kte-

Přednáška Doc. Jindřicha Šrajera, Dr. theol.

Foto: Karolína Zvoníčková

Diskuzní skupinka při konferenci.

rý *Fakta o klimatu* představoval, přinesl též tipy na možnosti, kterými každá domácnost může přispět ke zlepšení klimatu. Může to být užívání úsporné sprchové hlavice, perlátoru (provzdušňovacího mechanismu ve vodovodní baterii), rychlovarné konvice s dvojitou stěnou a stopem na 90 stupňů, používání spotřebičů s označením A+ a A++, výraznější roli by hrálo zateplení a tepelné čerpadlo, dalším tématem je „car-sharing“ (sdílení automobilu více lidmi) či cestování hromadnou dopravou.

KPZ = Komunitou podporované zemědělství

Alena Wranová nejprve představila Asociaci místních potravinových iniciativ - AMPI, která je celosvětovým hnutím zastřešující *KPZtky* i u nás v Česku. AMPI se věnuje vzdělávání a propojování nejčastěji malých farmářů se spotřebiteli, ale provozuje též farmářskou školu. *KPZtky* původně vznikly v Japonsku v 60. letech minulého století jako „jídlo s tváří farmáře“. *KPZ* je model solidární ekonomiky, který učí zemědělce ale i spotřebitele, co všechno stojí za pomyslnou bylinkou, jaké jsou všechny vstupy, co se podílí na cenotvorbě, jaké je to umět ocenit práci a nahlédnout na to, kdo výrobky spotřebovává. V roce 2020 proběhl celorepublikový výzkum, který byl porovnáván s výsledky z roku 2015, kdy byla hlavní motivace lidí zapojených do *KPZ* možnost nákupu kvalitního jídla. Nyní se motivací stále více stává vědomí, komu peníze za jídlo putují. Můžeme v tom sledovat nárůst společenské odpovědnosti a mít možnost se vymezit proti velké agrokultuře v Česku.

Dvoustranu připravili Josef Zvoníček a Magdalena Broschová

Jiří a Štěpánka
Taliřovi s vnukem
Tomášem
při 1. svatém
přijímání.

Foto: F. Taliř

Porodní asistentka katechetkou

ČLOVĚK V DNEŠNÍ DOBĚ

V místech, kde se konal letošní SummerJob - v Benešově nad Černou - lze i během školního roku potkat Štěpánku Taliřovou, která zde učí na základní škole náboženství. Znájí ji ale i v dalších školách v okolí. Její přítomnost však dělá radost i klientům domova důchodců v Kaplici. S šestinásobnou maminkou a zároveň šestinásobnou babičkou, s kterou se již dlouho známe ze života Hnutí fokoláře, jsem mluvila nejen o její cestě od porodní asistentky ke katechetce.

● Štěpánko, mohla by ses nejprve představit? Odkud pocházíš?

Narodila jsem se v Zubčicích - malé vesnici na jihu Čech. Tatínek pracoval v lomu a maminka v zemědělství. Vyrůstala jsem se svou o dva roky starší sestrou Jiřinou. Doposud žijeme vedle sebe - každá ve své chalupě. Jí vděčím za nejlepší kroky ve svém životě.

Oba jsme s manželem byli vedeni k víře, oba nás biřmoval tehdejší českobudějovický biskup Josef Hlouch a cestu ke společenství živé, radostné víry nám ještě za socialismu otevřel českokrumlovský vikář P. Emil Soukup. On nás také

seznámil se Slovem života a s Hnutím fokoláře, kterému vděčíme za mnohé.

● A tvoje současná rodina?

Manžela Jiřího jsem si vymodlila při cestách z měšťanky v Českém Krumlově. Často jsem cestou ze školy na autobus zašla do kostela a prosila za svého budoucího muže. Skutečně jsem se šťastně provdala a Bůh požehnal naši rodinu narozením šesti dětí. V pořadí čtvrté, Jiříka, si vzal k sobě při porodu. Po narození mrtvého dítěte nám lékaři říkali, že už děti mít pravděpodobně nebudeme, ale po pouti do francouzských Lurd se narodily ještě dvě. Vychovali jsme tedy Štěpánku, Blanku, Marii, Martu a Františka. Vyrůstali šťastně také ve skupinkách dětí a mládeže v rámci Hnutí. Teď jsou tři dcery již vdané a s radostí vidíme vyrůstat vnoučata.

Máme zkušenost, že s Ježíšovou pomocí je možné být šťastný i v době, která není lehká.

● Umím si představit, že pro vaši rodinu takovou nelehkou dobou bylo období po porodu mrtvého dítěte...

Ano, ale i když to bylo bolestné období, bylo požehnané. Hodně jsem se toho naučila. Uvědomuji si, že pravá Boží láska se živí z utrpení - vždyť Kristus také trpěl na kříži. Po porodu mrtvého děťátka to i se mnou vypadalo velmi špatně, maminka se se mnou už byla rozloučit. Pak přišla moje sestra a říkala mi, že spousta lidí ze společenství Hnutí fokoláře se za mne modlí. Cítila jsem sílu modlitby a vnímala jsem Boží lásku ke mně. Od této silné zkušenosti se odvinul náš praktický život v Hnutí fokoláře.

● Jak to bylo s narozením Jiříčka, měla jsi těžké těhotenství?

Já jsem byla celkem v pohodě. Že něco není v pořádku, jsem tak trochu tušila, až když se děťátko postupně méně a méně hýbalo. Ale to bylo až těsně před porodem.

Původně jsem porodní asistentka a vždycky mě mrzelo, že dochází k potratům. Trápil mě osud těch žen. Víím, že v těhotenství je žena slabší, možná je někdy i tlačena okolím... Když jsem čekala Jiříčka, probíhala válka v Jugoslávii a docházelo k velkým zločinům třeba i na řádových sestřičkách. Ženy často čekaly děti, které si z vlastní vůle nepřály. Víím, že tehdy i Jan Pavel II. prosil, aby si ty děti nechaly. Jako porodní asistentka jsem to prožívala velmi intenzivně. Napadlo mě, že všechny potíže spojené s porodem můžu Bohu obětovat za tyto hrozné věci. Netušila jsem, že přijme mou oběť takhle dokonale.

● Jsi tedy původní profesí porodní asistentka. Jak ses pak dostala k výuce náboženství?

Poté, co jsem asi dva roky pracovala jako porodní asistentka, jsem zůstala doma s dětmi. Zhruba rok poté, co zemřel Ji-

*Máme zkušenost,
že s Ježíšovou pomocí
je možné být šťastný
i v době,
která není lehká.*

S dětmi a jejich rodinami.

Foto: archiv rodiny Taltřovoy

řík, došlo k sametové revoluci. S novou svobodou se otevřely nové možnosti vzdělání. A já, ač mě nikdy ve škole učení moc nebavilo, jsem začala dychtit po poznání. Přihlásila jsem se na nově vznikající teologickou fakultu do Českých Budějovic, kde jsem byla velmi šťastná. Připadala jsem si, že nasávám ze studánky, jako když piju z pramene vodu, kterou jsem potřebovala. Ne že by mi to nějak extra šlo, ale dostudovala jsem za podpory naší rodiny.

Zároveň jsem pak viděla, že práci se službami v nemocnici, kam se od nás musí dojíždět, a péči o velkou rodinu bych těžko skloubila dohromady. Pustila jsem se tedy do dobrodružství práce katechetky. Snažila jsem se držet témat obsažených v osnovách, ale zároveň jsem i vnímala, že prostřednictvím mé práce mohu dětem, ale i dorůstajícím – mám totiž blízký vztah k dospívajícím – říkat bez obalu a pravdivě i to, co se týká početí, panenství, porodů, potratů. S dorostenkami a dorostenci došlo vždycky na hlubokou diskusi, tříbení názorů. Několikrát během roku jsme se dotýkali i těchto témat. Mohla jsem tak skloubit zkušenosti porodní asistentky a znalosti z teologie i pohled církve. A děti asi vycitily, že mám k těmto věcem blízko, tak je to vždycky zaujalo. Byly to podle mne nejsmysluplnější hodiny, které jsem měla.

● **Ještě pořád pracuješ jako katechetka?**

Ráda bych našla někoho, komu práci předat, ale zatím ještě učím na základních školách v Benešově nad Černou, v Zubčicích, na dvou školách v Kaplici a na větší základce v Českém Krumlově. Tam učím i na faře. Nemám už tolik fyzických sil, ale s pomocí Boží zatím pokračuji, protože si říkám, že děti mají právo se tyto věci dovídat. A je to pro mne i radost. Mám zkušenost, že po covidu se hlásí do náboženství víc dětí. Mezi mými žáky jsou i děti z nevěřících rodin. V předávání víry mi pomáhá to, co zažívám v Hnutí fokoláře. A jsem ráda, když vidím, že se o víru zajímají i rodiče.

Připravuji děti na svátosti, beru je na výlety, například do klášterů, abych jim ukázala možnost povolání.

● **Ty máš ale blízko nejen k dětem...**

Ano, dojíždím také do domova důchodců v Kaplici. To je taková hodně srdeční záležitost, protože si uvědomuju, jak je čas na této zemi vzácný. A že i utrpení nebo někdy dlouhé bolestné chvíle dědečků a babiček, kteří tam žijí, jsou cenné. Oni si často tu hodnotu neuvědomují. Ale jsou otevření a mohu jim pomaloučku ten smysl vysvětlovat. Když to pochopí, tak jim zaplane v očích a jsou zase plní smyslu života. To je taková odměna.

Když jsem tam přišla, obcházela jsem klienty. Říkala jsem, že jsem věřící, že si můžeme povídat o víře, ale i o jiných věcech. Zjistila jsem, že z 56 staroušek a babiček se téměř všichni někdy v životě modlili.. I když třeba neměli možnost svůj život prožít ve víře, zůstává to v nich a jsou rádi, když najdou poklad skrytý ve své duši. To jim pomáhá na další cestě k nebeským branám.

● **A jak život v tvé obci, Zubčicích?**

Učím v místní škole náboženství. Ta škola prochází i těžkostmi, takže cítím, že mou úlohou je pomáhat je nést, vyslechnout... A s obecním úřadem skoro týdně komunikujeme. Na jaře jsme se v rámci akce *Uklidme Česko* zapojili s lidovou stranou, jejíž jsem členkou, do sbírání odpadků. To byla moc hezká příležitost. K mému překvapení se nás sešlo asi dvacet. Přišlo hodně dětí a mládeže, nejstarší jsme byli my s manželem, jinak samé mládí. Vyčistili jsme stoky a kus okolí. Měli jsme z toho radost.

● **Moc díky za tvé nasazení pro druhé. Prozradila bys také, co máš ráda ty?**

Mám ráda, když je lidem fajn a mají se rádi. Taky mám moc ráda básničky, poezii a toulání po lesnatých kopcích, kde se cítím jako v Boží náruči.

Za rozhovor děkuje
Ludmila Šturmová

Papež rodinám fandí

VZTAHY, RODINA, SPOLEČNOST

V červnu se konalo 10. světové setkání rodin svolané papežem Františkem. Na setkání dorazily 2000 delegátů ze 170 zemí. Z České republiky se na tuto akci mohlo vypravit osm účastníků. Mezi nimi byli Jana a Ladislav Markovi z Borovan.

● S jakými pocity jste odjížděli?

Láďa: Se smíšenými - vyhovují mi totiž spíše komornější než velkoformátové akce. Měl jsem obavu, jestli tam budu něco platný. Ale když jsme se modlili, jestli máme jet, vnímal jsem, že Šéf poměrně jasně říká, že jet máme. Janinka se ale těšila od začátku.

Jana: Vníkala jsem pozvání jako jedinečný dárek od matky církve a výzvu k dobrodružství od nebeského Tatínka. A takové pozvání se přece neodmítá!

● Jaký byl program?

Láďa: První den zmínil pan biskup Nuzik při ranní mši krásnou souvislost mezi začínajícím setkáním rodin a svátkem sv. Thomase Mora, který se právě slavil. Tento svatý trval na tom, že co Bůh spojil, člověk nemá rozlučovat - tak moc, až ho to stálo život. Je prima, že setkání rodin zahajoval právě tento světec.

Jana: Setkání začalo podvečerním festivalem rodin s papežem Františkem. Festival byl plný hudby, společné modlitby a pět manželských párů se upřímně podělilo o své životní peripetie. Jejich příběhy zosobňovaly realitu dnešních rodin: nesezdání rodiče tří dětí, kteří během svého hledání cesty k Bohu našli v církvi odsouzení namísto pod-

Foto: archiv rodiny Markovy

Česko-slovenský sraz ve Vatikánu. Manželé Markovi jsou druhý pár zprava.

pory; rodiče, kteří přežili svou dceru; manželský pár se zkušeností rozpadu manželství a jeho obnovení; mladá rodina se šesti dětmi, která přijala do své domácnosti uprchlice z Ukrajiny; vdova z multikulturního manželství, jejíž manžel - diplomat - byl zabit v občanské válce. Papež jejich příběhy podrobně komentoval a připomněl nám motivaci k životu ve svátostném manželství: „Člověk nevstupuje do manželství, aby byl příkladným katolíkem, podřídil se nějakému pravidlu anebo kvůli tomu, že to přikazuje církev, ale protože chce založit manželství na lásce ke Kristu, který je pevná skála.“

Další dny probíhal pastoračně-teologický kongres. Jednotlivé tematické bloky uvedla přednáška a následoval panel osobních svědectví, promluva a prezentací rozvíjejících podtémata.

Osobně mne velmi oslovil příběh muže z rozpadlého manželství, který se po úmrtí své ženy, už jako dědeček, stal - po rozlišování a hledání se svým biskupem - knězem a začal se věnovat rozvedeným. Tato služba vyústila do vzniku komunity, která lidsky, duchovně i odborně podporuje rozvedené jednotlivce a rozpadající se manželství na cestě k odpuštění a smíření.

Tématy se neustále prolínala červená nit pohledu na církev jako rodinu a na

rodinu jako církev, kde za rodiny i církev zodpovídají manželé i kněží, jejichž svátostná povolání jsou rovnocenná a doplňují se.

Potřebujeme zakoušet realitu vzájemných živých pastoračních vztahů a Ježíšovu moc v realitě našich osobních a rodinných životů, ne vymýšlet nové kurzy a podobně!

Důrazem na život v církvi jako v rodině, na zítí rodinné církve naplno a na komplementaritu a spoluzodpovědnost kněžského a manželského povolání byl kongres velmi synodální a pro mne až prorocký. Povzbudilo mne také vidět, že to, po čem v české církvi toužíme a voláme, se kdesi na druhém konci světa již zhmotňuje.

Člověk nevstupuje do manželství, aby byl příkladným katolíkem, podřídil se nějakému pravidlu anebo kvůli tomu, že to přikazuje církev, ale protože chce založit manželství na lásce ke Kristu, který je pevná skála.

Příprava modlitebních úmyslů.

Láďa: Mottem jednoho cyklu přednášek bylo „Rodinná láska - krásná a křehká“. Přišlo mi to velmi výmluvné. Radovat se z toho, v čem žijeme, vnímat a užívat si té krásy, být za ni vděční, současně ji ale pečlivě strážít a pečovat o ni, protože je příliš jednoduché ji rozbít.

● **Co bylo pro vás silným zážitkem a inspirací do života?**

Láďa: Silným zážitkem bylo setkání s papežem, okamžik, kdy se objevil na pódiu. Nevěřil jsem, že můžu mít takovou radost jen z toho, že se s někým potkávám. Ale kam jsem dohlédl, ostatní na tom byli podobně. Jako když se táta vrátí domů k malým dětem. Snad vteřina, možná několik vteřin, ale neuvěřitelná koncentrace radosti.

Inspirací bylo vyprávění manželů z Austrálie o odpuštění zfetovanému šoférovi, který jim zabil tři děti. Když dokázali odpustit tohle, to, co mám odpustit já, najednou není zdaleka tak hrozné.

Jana: Kongres jsme završili sobotní podvečerní mší s papežem Františkem. Mohli jsme sedět poblíž oltáře a celosvětové společenství jsme prožívali velmi hluboce a opět rodinně. Před mší jsme dostali lístek s ikonou Světového setkání a textem, jehož slovy nás vyslal papež František na cestu zpět domů: „*Důvěřujte lásce, kterou do vás vložil Bůh, a hlásejte s radostí krásu toho, že jste rodina!*“

Když František nastoupil po mši do papamobilu, otočil se směrem k nám, přítomným párům, povzbudivě na nás mrkl a pozdvihl zařatou pěst na znamení podpory. Odvezla jsem si tento obraz jako potvrzení toho, že papež rodinám fandí a důvěřuje.

Ve Vatikánu jsem v hloubi srdce jákala při představování nové pastorační směrnice *Katechumenátní itinerář pro manželský život*. Velmi se těším, až bude přeložená do češtiny, snad do Vánoc dorazí do diecézí. „Manželský katechumenát“ mění přístup k pastorační snoubenců. Otevírá delší a hlubší cestu k přípravě na svátostný život v manželství (ne na svatbu!), jejíž součástí budou liturgické úkony, hlásání Krista, z jehož moci a síly roste křesťanské manželství, a doprovázení páru v prvních letech manželství.

Jako dula to dešifruju tak, že rodina církve vnímá potřebu trpělivě doprovázet těhotenství, zrození a šestinedělí nových rodinných církví! Vidím v tom velkou naději církevní i misijní a modlím se, aby se v české církvi otevřel prostor k této službě a našli se lidé ochotní se jí věnovat.

Ostatky svatých členů rodiny Martinových.

Se čtenáři Nového města bych se ráda podělila ještě o potěšení ze setkání s lidmi z Díla Mariina (Hnutí fokoláre). Při večerním programu v jedné římské farnosti jsme seděli u stolu se španělským fokolarínským párem, jehož vřelost překonala jazykovou bariéru. Když zjistili, že máme v příbuzenstvu lidi patřící k Dílu Mariinu a Novým rodinám, přivolali k nám obratem manželé Meszaroszovy, zodpovědné za Nové rodiny ve východní Evropě, a manželé Salernovy, zodpovědné za Nové rodiny v mezinárodním Centru Hnutí. Vybavila se mi předchozí letmá setkání s nimi během kongresových pauz, v nichž se chovali velmi ohleduplně a vstřícně k lidem okolo. Když jsem odhalila příslušnost těchto lidí k Dílu, proběhlo mi hlavou, že „oni opravdu mají charisma budování jednoty!“, které není patrné jen v záři reflektorů, ale září i ve frontě na kafe!

„Vozová hradba“ u sv. Petra.

● **V rámci diecéze jste nabízeli „poslůvkovou službu“ - předání modlitebních úmyslů u ostatků svatých členů rodiny Martinových a blahoslavených manželů Ludvíka a Marie Quattrocchiniových. Jaké to pro vás bylo?**

Jana: Martinovi jsou mi velmi blízcí. Jejich Terezie mne přivedla do církve a doprovodila mne a mé nejbližší přátele z gymnaziálních dob na Karmel, v obtížných životních situacích mi od dětství stojí po boku. Zélie s Ludvíkem nám citelně pomohli v roce 2014, když se ve mně naše druhé dítě ulebedilo v neporoditelné poloze. Byla jsem bezradná. S Láďou a batoletem Eliášem jsme vyrazili za Zélií a Ludvíkem, jejichž ostatky tehdy putovaly republikou. Po návratu se náš Fabián otočil ukázkově hlavičku dolů a hladce přišel na svět. Měli jsme jim osobně zač poděkovat...

Martinovi byli velmi solidární s potřebnými a všeobecně se ví, že jejich Terezie je neúnavná pomocnice. Přímluvná modlitba je vlastní rodině Karmelu, takže mi přišlo velmi logické vyrazit do Říma jakožto delegáti - přímluvci. Láďa souhlasil. Rozhlásili jsme tedy, že rádi doručíme Martinovým „žádosti o spolupráci“. Postupně nám dorazilo na stovku úmyslů zejména od rodin, společenství a komunit. Přepsali jsme je na papírky, srolovali, v látkovém pytlíčku pak Martinovým doručili a v modlitbě předali. Čas s nimi byl pro mne jako návštěva v nebi.

Za rozhovor děkuje
Magdalena Broschová

Úskalí komunikace ve skupinových chatech

VZTAHY, RODINA, SPOLEČNOST

Možná to znáte. Možná jste také členy několika whatsappových nebo jiných skupin - sdružujících příbuzné, sousedy, lidi z farností nebo ze společenství. Na jedné straně je to výborný komunikační prostředek. Na straně druhé to ale může být virtuální prostor, který přináší nadměrné množství zpráv. Ty jsou často nepotřebné, někdy emocionálně vyjaté nebo nevhodné. Uživatelé se mohou cítit touto komunikací zahlceni nebo je může unavovat. Jak by se ve skupinových chatech mělo správně komunikovat? Jaké zprávy sem patří a které není vhodné do skupiny posílat? Zeptali jsme se psycholožky Lucie Kotkové.

V první řadě je potřeba znát své vlastní možnosti a hranice. Každý máme jinou míru potřeby komunikace s druhými. Někdo si u nezávazného hovoru s ostatními odpočine, někoho takový

hovor naopak vyčerpává. **Znát svou míru** je nezbytné proto, abychom nebyli sociálně zahlceni či abychom brzy nevyhořeli. Je to podobné jako s návštěvami. Někdo je vítá kdykoli, má stále dveře otevřené, jiný potřebuje o návštěvách vědět s předstihem a sám se rozhodnout, jestli o ně stojí. Stejně tak je tomu i v online komunikaci. Někomu časté zprávy udělají radost a někdo si při cinknutí telefonu povzdechne. Uvědomit si, jak jsem na tom konkrétně já, je důležité.

Dalším krokem je pak si říci, **kdy a v jaké míře jsem ochotný se zprávám věnovat**. Nové technologie nám dávají mnoho možností, jak velmi rychle a efektivně komunikovat. Jejich veliké riziko je ale v tom, že právě míra jejich používání se těžko stanovuje. Dříve, když byly pouze pevné telefonní linky, se považovalo za neslušné rušit někoho pozdě večer, v čase víkendového oběda apod. Nyní ale nemáme pro-

blém psát zprávy takřka kdykoli, protože pokládáme za samozřejmé, že si člověk zprávu přečte později nebo na ni odpoví, až bude mít čas. Takže nám zprávy chodí prakticky neustále, někdy i v noci, o víkendech, na dovolené. Proto je opravdu těžké telefon odložit. Ale je naprosto v pořádku hranici stanovit a dát ostatním najevo, že někdy dostupný nejsem. Také si můžeme v dané chatovací skupině ztlumit zvukové upozornění na nové zprávy. Pokud by se dělo něco mimořádného a akutního, mohou mi zatelefonovat, ale na běžné zprávy odpovídat nebudu. Je to v zájmu našeho duševního zdraví.

Pokud skupina sdružuje rodinu či velmi blízké přátele, je přirozené, že si přes chat sdělujeme i osobní záležitosti, fotografie, napíšeme si, co prožíváme, co potřebujeme apod. Opět i zde by mělo platit, že na zprávy nemusím reagovat hned, mohu si je přečíst později, až budu mít čas nebo chuť, stejně tak nemusím na všechno reagovat a vše okomentovat.

Pokud jde o farní či jiná společenství, **komunikace by měla být věcnější**, měla by obsahovat informace, které je potřeba předat rychle většímu množství lidí, kdy a proč se sejdem, co je potřeba udělat apod. Osobnější komunikace do takových chatů nepatří i proto, že je v nich zapojeno větší množství lidí a důležité informace se pak mohou ztrácet v nánosů sdílených vtipů, stížností na počasí či informací o tom, v jakém obchodě mají máslo v akci. Pokud se to děje, je dobré si v rámci skupiny tento nešvar **pomenovat a nastavit** pravidla pro příspěvky, které sdílíme. Není problém, aby si komunikacechtiví účastníci založili vlastní skupinu, kde mohou sdílet i věci takového charakteru.

Velkou nevýhodou online komunikace je **nemožnost doprovodit slova neverbální komunikací**. Proto se může stát, že zpráva vyzní jinak, než ji odesílatel myslel, adresát nepochopí ironii či vtip, může si vzít osobně něco, co tak nebylo zamýšleno. Tím, že nevidíme vzájemně své reakce, nemůžeme reagovat a dovysvětlit či upřesnit sdělení. Vždy je třeba s tímto rizikem počítat a snažit se o to, aby **zpráva nevyzněla dvojznačně a neublížila** tomu, kdo ji čte. Pokud já sám dostanu zprávu, které nerozumím nebo která se mě dotýká, je důležité se ozvat a ptát se, jak to ten člověk myslí. Jinak riskujeme zbytečnou nedorozumění a někdy až narušení vztahů.

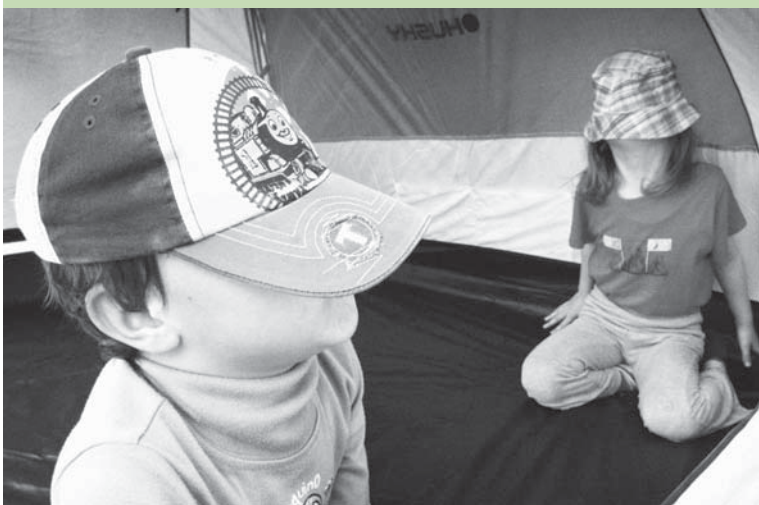
Lucie Kotková

Ilustrační foto: Pixabay

Otvírání dveří k dalším možnostem

POSEZENÍ S VEDOUcí RANÉ PÉČE

Ilustrační foto: Filip Kotek

V prostorách DOTYKu II. o.p.s. v Brně na mne dýchlo vlídné prostředí a vstřícné přijetí. V herně vybavené pro práci s malými dětmi s poruchami autistického spektra (PAS) jsem mluvila se speciální pedagožkou Mgr. Klárou Svobodovou, vedoucí rané péče.

● Co si vlastně představit, když se řekne, že dítě má PAS?

Nechci se pouštět do odborných definic. Pro mne je to dítě, které vnímá svět svými očima, tedy jinak než my běžně. A od jejich vnímání okolního světa se odvíjí jejich potřeby, zájmy ve hře a sociálních kontaktech.

● Jak jste se vy dostala k práci v obecně prospěšné společnosti DOTYK?

DOTYK zakládal můj otec na základě zkušenosti s mým bratrem Petrem, který onemocněl schizofrenií. Tehdy jsme nevěděli kudy kam, těžce jsme si prošlapávali cestu. Táta se pak rozhodl založit sociální službu, aby se takovým rodinám dostalo větší pomoci.

Kromě toho měl tátův kamarád dítě s PAS a přivedl ho na myšlenku rané péče, což se zase pojilo s mojí zkušeností. Učila jsem totiž ve speciální třídě pro děti s PAS.

● DOTYK - proč právě tento název?

Protože „dotyk“ - lidskost, porozumění, láska - je to, co potřebuje každý, ne hodnocení, odsouzení a sledování, jest-

li splňuje tabulky či normy. Znamená to nesnažit se člověka někam „natlačit“, ale pochopit a vnímat jeho potřeby.

● Jakou pomoc v rámci rané péče nabízíte?

Jsme registrovaná sociální služba, bezplatně pracujeme s dětmi do sedmi let s PAS nebo s podezřením na tuto diagnózu.

Jejich rodiče si s tím často nevědí rady a dostávají se do nelehké situace. Nevědí, jak si s nimi hrát, navazovat kontakt a začleňovat je do sociálního prostředí. Tak jim ukazujeme hry či aktivity podporující jejich vývoj, komunikaci atd.

Oceňují i to, že mohou s někým sdílet to, co prožívají. Někdy totiž nenacházejí pochopení, zůstávají se svými těžkostmi sami. Můžeme je nasměrovat na další odborníky, poradit v otázkách finanční a sociální pomoci, zprostředkovat kontakty atd. Nabízíme zkrátka podporu a otevíráme dveře k dalším možnostem.

Zaměřujeme se na pomoc s řešením situací běžného života. Výhodou je, že můžeme jezdit přímo do rodin. Tak dětem a rodičům odpadá mnohdy náročné cestování a navíc je můžeme poznat v jejich prostředí. Máme ale i možnost pozvat rodinu ambulantně do speciálně vybavené herny s pomůckami pro senzoryckou integraci a místnosti Snoezelen¹.

● Každé dítě, každá rodina je jiná... Co vám pomáhá se k nim přiblížit?

Filosofii DOTYKu je, že největší hybatelé rozvoje dítěte jsou rodiče, kteří je nejlépe znají, vědí, jak reaguje, co zvládne a na co je třeba se zaměřit. Důležité je tedy v první řadě pochopit „zakázku“ - co rodiče řeší a potřebují a zda se to potkává s naší „nabídkou“ - kompetencemi, zkušenostmi a možnostmi.

Dalším zásadním krokem je umět „napojit se“ na dítě, sdílet jeho zájmy, hrát s ním jeho hru, aby cítilo, že ho bereme vážně. Až potom se snažíme vkládat prvky, které by mu mohly rozšiřovat herní a komunikační aktivity.

*Lidskost, porozumění,
láska - je to, co potřebuje
každý, ne hodnocení,
odsouzení a sledování.*

Maximálně přitom respektujeme výchovný přístup rodičů a snažíme se je provázet v tom, co řeší v souvislosti s dítětem a jeho postižením. Je pak na nich, jak naši podporu a podněty užívají v každodenním životě.

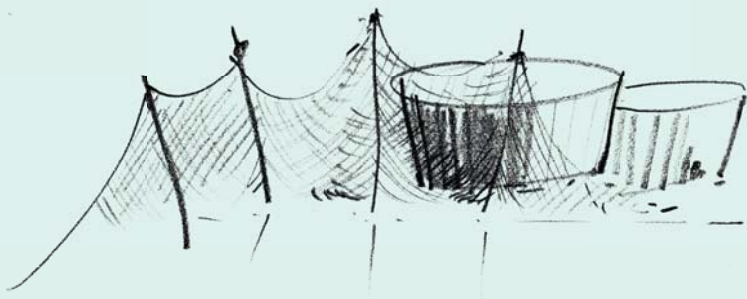
Jde o hledání průniku mezi tím, co dítě vnímá, jak to zpracovává, a mezi požadavky, které je nutné, aby se pro život naučilo. Některé děti jsou schopny spousty věcí, ale potřebují více podpory. To nemusí spočívat v mnoha terapiích, ale třeba v tom, že rodina potřeby dítěte pochopí a podporuje ho tam, kde je třeba.

● Co vám osobně tato práce přináší?

Učí mne trpělivosti a přijímání druhého, i když vnímá svět jinak.

Za rozhovor děkuje Ludmila Šturmová

1. Terapie, která aktivuje smysly ve speciálně vybavené místnosti.

Ilustrační kresba: Petr Ettler

Když je v sázce poznání a láska, pro Pavla není pochyb – učedník si musí zvolit lásku i tím, že se zřekne vlastní svobody, stejně jako to udělal Kristus, který se z lásky svobodně stal služebníkem.

Pozornost vůči slabým bratřím, vůči těm, kteří mají křehké svědomí a malé poznání, je zásadní. Cílem je „získat“ v tom smyslu, aby se dobrý a krásný život evangelia dostal k co největšímu počtu lidí.

„Jsem nezávislý na všech, a přece jsem udělal ze sebe služebníka všech, abych tak získal tím větší počet lidí.“

(1 Kor 9,19)

SLOVO ŽIVOTA

Září 2022

Slovo života na tento měsíc je převzato z Pavlova prvního listu křesťanům v Korintu. Pavel je v Efezu a těmito slovy se snaží dát radu odpovědi na problémy, které vznikly v řecké komunitě v Korintu, kosmopolitním městě a velkém obchodním centru, proslulém Afroditiným chrámem, ale také pověstnou zkažeností.

Adresáti listu se díky apoštolovu kázání před několika lety obrátili od pohanství ke křesťanské víře. Jeden ze sporů, který rozdělával komunitu, se týkal toho, zda mohou jíst maso obětované modlám při pohanských obřadech.

Pavel zdůrazňuje svobodu, kterou máme v Kristu, a předkládá rozsáhlou analýzu toho, jak se chovat tváří v tvář určitým rozhodnutím, a zvláště se zastavuje u pojmu svoboda.

„JSEM NEZÁVISLÝ NA VŠECH, A PŘECE JSEM UDĚLAL ZE SEBE SLUŽEBNÍKA VŠECH, ABYCH TAK ZÍSKAL TÍM VĚTŠÍ POČET LIDÍ.“

Protože křesťané vědí, že „modly ani bohové tohoto světa nic nejsou a že jest jen jeden Bůh“ (srov. 1 Kor 8,4), je nepodstatné, zda se jí maso obětované modlám či nikoli. Problém však nastává, když se křesťan ocitne v přítomnosti těch, kdo toto vědomí, toto poznání víry ještě nemají, a svým postojem tak může pohoršovat slabé svědomí.

„JSEM NEZÁVISLÝ NA VŠECH, A PŘECE JSEM UDĚLAL ZE SEBE SLUŽEBNÍKA VŠECH, ABYCH TAK ZÍSKAL TÍM VĚTŠÍ POČET LIDÍ.“

Jak píše Chiara Lubichová: „Jsme-li začleněni do Krista, jsme-li Jím, pak být rozděleni, mít protichůdné myšlenky, znamená rozdělovat Krista. (...) V případě, že (...) mezi prvními křesťany hrozilo nebezpečí porušení svornosti, bylo jim doporučeno, aby se vzdali vlastních myšlenek, jen aby byla zachována láska. (...) Tak je tomu i dnes. I když jsme někdy přesvědčeni, že určitý způsob myšlení je ten nejlepší, Pán nám v zájmu zachování lásky ke všem napovídá, že je někdy lepší ze svých představ ustoupit, že je lepší něco méně dokonalého ve shodě s druhými než dokonalejšího v neshodě.

A toto ‚spíše se ohnout, než něco zlomit‘ je jednou z vlastností, možná bolestných, ale také nejučinnějších a pozeňnaných Bohem, která udržuje jednotu podle ryziho Kristova učení. Proto umí člověk hodnotu jednoty ocenit.“¹

„JSEM NEZÁVISLÝ NA VŠECH, A PŘECE JSEM UDĚLAL ZE SEBE SLUŽEBNÍKA VŠECH, ABYCH TAK ZÍSKAL TÍM VĚTŠÍ POČET LIDÍ.“

Zkušenost vietnamského kardinála F. X. Nguyen Van Thua-na, který strávil třináct let ve vězení, z toho devět v naprosté izolaci, svědčí o tom, že pokud je láska opravdová a nezištná, vyvolává lásku jako odpověď. Během věznění byl svěřen pěti strážcům, ale velitelé rozhodli, že budou každých čtrnáct dní vystřídáni jinou skupinou, protože bývali biskupem „nakaženi“. Nakonec se rozhodli nechat stále ty stejné, jinak by biskup „nakazil“ všechny policisty ve vězení. On sám vypráví: „Zpočátku se mnou strážci nemluvili, odpovídali pouze ano a ne. (...) Jednou v noci mne napadla myšlenka: ‚Františku, jsi velmi bohatý, máš Kristovu lásku ve svém srdci, miluj tak, jako Ježíš miluje tebe.‘ Příštího dne jsem je začal ještě více mít rád, více milovat Ježíše v nich – úsměvem, tím, že jsem s nimi prohodil pár laskavých slov. (...) Krok za krokem jsme se stávali přáteli.“² Ve vězení si za pomoci svých vězňatelů vyrobil náprsní kříž, který nosil až do své smrti jako symbol přátelství, které se mezi nimi zrodilo: kousky dřeva a železný řetízek.

Letizia Magri

1. Ch. Lubichová, *L'arte di amare* (Umění milovat), Città Nuova, Roma 2005, str. 120-121.

2. F. X. Nguyen Van Thuan, *Svědkové naděje*, Paulínky 2003, str. 75-76. Narodil se v roce 1928 v katolické rodině, zemřel v Římě v roce 2002. 15. srpna 1975, krátce poté, co byl papežem Pavlem VI. jmenován arcibiskupem koadjuktorem (pomocným biskupem s právem nástupnictví) v Saigonu, byl zatčen vietnamskými orgány. Začala tak jeho pohnutá cesta trvající třináct let mezi domácím vězením a izolačními celami, vězeňskými tábory a týráním všeho druhu, přičemž mu neustále zářila neochvějná naděje.

„Jen jedno je třeba.“

Třetí neděli v měsíci máme v naší farní kapli adoraci s modlitbou za mír a jednotu. Zavola jsem našim známým, kteří jezdí na mši do vedlejší farnosti, jestli by nechtěli přijít, a tak se po delší době zase vidět. Mluvil jsem s Jirkou. Byl doma sám, v neděli večer se mu měla vracet žena/manželka s pěti dětmi a on do té doby musel dát do pořádku jídelnu v jejich domě. Byl jsem doma také sám. Vzal jsem si pracovní oblečení a jel se na něho podívat. Strávili jsme užitečné sobotní odpoledne natahováním kabelů a sádrováním.

V neděli po mši, na farní kávě, jsem přemýšlel, jak to udělat se svátečním obědem. Pozval jsem jednoho osamělého farníka do hospody, ale on to odmítl kvůli žaludečním potížím. Vyrazil jsem tedy bez něho, ale cestou jsem si vzpomněl na Jirku. Jak asi pokračuje s rekonstrukcí jídelny? Změnil jsem směr, doma si ohřál zbytek polévky, oblékl staré kalhoty a triko a vyrazil za

ním. Měl jsem dvě a půl hodiny času, ve čtyři začínala zmíněná adorace, kterou máme na starosti. Zasádroval jsem kus kabelu v dětském pokoji a v jídelně oškrábal zbývající část stropu.

Večer jsem si uvědomil, že jsem prožil krásnou, slavnostní neděli. Slovo života bylo: „Jen jedno je třeba.“ Druhý den mi Jirka přivezl rybízový koláč od manželky. V neděli to stihl přesně na minutu. Když se rodina vrátila, vytíral poslední část podlahy v jídelně.

P. Š.

Letní dovolená

Tento rok jsme letní dovolenou strávili s dalšími rodinami. Dohromady jsme domlouvali možnosti, jaký program pro prázdninové dny zvolit. Pro jedno odpoledne jsme vybrali zajímavou atrakci, na kterou se děti moc těšily. Počítali jsme s tím, že by vstupné mělo být zlevněné. Když jsme přijeli na místo, zjistili jsme, že zvýhodněná akce neplatí. Špatně jsme informace pochopili, celková částka byla tudíž dost vysoká.

Začal jsem uvažovat: „Co je v tuto chvíli víc: udělat dětem a dalším lidem radost nebo mít peníze?“. Odpověď byla pro mě jasná, a tak jsem vstup pro všechny zaplatil.

Po návratu z dovolené jsem v mailu našel od zaměstnavatele zprávu, že jsem obdržel finanční odměnu, jejíž výše byla ještě o trochu vyšší než suma, kterou jsem na dovolené zaplatil za ostatní.

R. L.

„Zmrtvýchvstání“

Z nádraží do centra města znám zkratku přes park okolo řeky. Krásná cesta, trochu divoká, zarostlá. Na cestičce, kousek dál, mezi keři, jsem zahlédla igelitové tašky, boty a nějaké deky. Zdálo se mi, že tam někdo leží, alespoň záhyby a tvar deky tomu odpovídaly. Nic se nepohnulo. „Co teď? Mám se podívat, nemám?“ Hlavou mi šly různé představy a scénáře, a tak jsem z těch míst vycouvala. Avšak když jsem se vracela po půlhodině stejnou cestou, říkala jsem si: „Nebud' zbabělec, třeba potřebuje pomoc! Zavolaš 158 a počkáš na strážníky. Co na tom, že ti jede vlak, pojedou další a ty uděláš skutek lásky.“ Odevzdala jsem vše do vůle Boží: „Ano chci, když to, Pane, chceš Ty.“ Jak jsem řekla ANO, s odvahou jsem se přiblížila k místu nálezu... A co to?

Boty pryč, tašky pryč, jen bílá deka, pod kterou předtím opravdu někdo ležel, byla odhozena opodál. A nikde nikdo, klid. Hned jsem si vzpomněla na opravdové zmrtvýchvstání. Jen ta bílá deka nebyla složená na místě.

V duchu jsem děkovala Bohu, že vše tak dobře zařídil, ospalec se vzbudil a já jsem spěchala na vlak, který jsem v pohodě stihla.

M. V.

**Budeme rádi i za
Vaše zkušenosti!
Posílejte je na adresu
novmesto@volny.cz.**

Společně na cestě ke svatosti

DUCHOVNÍ INSPIRACE

Ilustrační foto: Kormel Brosch

RISKOvat PRO JEHO SLOVO

Jsme stále „na cestě“. Čas se nezastavuje, cíl se stále přibližuje, a proto se nesmíme zastavit ani my. Již více než dva roky se snažíme jít kupředu. Jaké plody to přineslo? Jaký pokrok jsme udělali?

Možná, že výsledky nejsou ve všech bodech u každého zcela kladné. Možná po nadšeném začátku úsilí trochu polevilo, snad se do našeho života vloudila únava nebo možná máme pocit, že se musí stát něco, co nám pomůže dostat se zase s novou energií do tempa. Poněvadž jsme trochu polevili, úplně nás zavalily různé věci - rodina, starosti, případně práce ve službě Díla. A důsledkem toho je, že už necítíme onu podivuhodnou, s ničím nezaměnitelnou jednotu, kterou jsme mnohdy zakusili a která tryskala z nesrovnatelné radosti a nadlidské síly. Co máme dělat?

I v takové situaci nám může pomoci Slovo. V tomto měsíci zní: „Na tvé slovo spustím síť.“ (Lk 5,5) Aby Petr zakusil Boží moc, vyžaduje od něho Ježíš víru, vyžaduje, aby v něj uvěřil, aby věřil - lidsky řečeno - něčemu nemožnému, dokonce absurdnímu... lovit ve dne, když marně lovil v noci!

Také my, když chceme, aby se život vrátil, abychom udělali zázračný úlovek štěstí, musíme uvěřit, a pokud je to nutné, musíme podstoupit riziko i něčeho absurdního, co mnohdy jeho Slovo vyžaduje.

Víme, že slovo Boží je život. Ale dostaneme ho tehdy, když projdeme smrtí. Je ziskem, ale získáme ho jen tehdy, když ztratíme. Je růstem, ale rosteme jen tehdy, když se zmenšujeme.

Jak tedy překonat stav duchovní únavy, v níž se nacházíme? Tím, že na sebe vezmeme riziko jeho slova!

Ovlivnění způsobem myšlení světa, v němž žijeme, si často i my myslíme, že štěstí znamená něco vlastnit, něco znamenat, hledat potěšení, ovládat druhé, ukázat se před nimi, uspokojit své smysly v jídle a pití. Ale tak tomu není!

Podstupme to riziko a odřízněme toto všechno! Umožněme svému já, aby podstoupilo riziko naprosté smrti. Riskujme, riskujme! Dvakrát, desetkrát denně!

Co se pak stane? Večer pocítíme ve své duši, že v ní vykvetla láska. A bezděky najdeme opět jednotu s Ježíšem. Znovu nám vzejde světlo jeho nesrovnatelné inspirace; rozhostí se nad námi jeho útěcha a pokoj. Znovu na sobě pocítíme jeho otcovský pohled. Obklopí nás jeho ochrana a opět v nás vytryskne síla, naděje, důvěra a jistota, že „svatá cesta“ je možná a že je přerušeno pouze naše putování. Naplní nás jistota, že svět může patřit Ježíšovi. Ale my musíme podstoupit riziko smrti. Odříkáme, odpoutání ode všeho - to je cena, kterou musíme zaplatit!

Tedy - mějte odvahu! Naše motto pro těchto 14 dní zní: Na tvé slovo podstoupím riziko! Pro zázračný rybolov štěstí v našem srdci a v mnoha srdcích, která Ježíše milují.

Chiara Lubichová

(Z „kolegamenta“, Rocca di Papa, 17. února 1983)

DOKONALÁ SLUŽBA

Jsme ještě v měsíci červnu, který vyzařuje do celého Hnutí světlo Slova „Celý zákon totiž ve své plnosti je obsažen v jediné větě: „Miluj svého bližního jako sebe““ (Gal 5,14). Při minulém kolegamentu, osloveni tímto jasným výrokem svatého Pavla, jsme řekli, že milovat bratra je pro nás vším.

Ano, v bratrské lásce je všechno!

Jak to, že v lásce k bratru se můžeme naplno realizovat?

Láska k bratřím totiž vede nevyhnutelně k lásce k Bohu. A Bůh je naším ideálem.

Lásky je zapotřebí, abychom mohli mít účast na životě druhých, abychom mohli budovat své vztahy; cesta k tomu vede často tmavým tunelem plným utrpení, pochybností a úzkostí a duše to pocítuje jako očistec. Přesto však je to koneckonců tato láska k bratřím, která vede k Bohu.

V lásce musíme být dokonalí, svatí! Druzí jsou dokonalí v apoštolátu, v budování nějakého díla. My však musíme usilovat o dokonalost v lásce, jak nám to v našich stanovách předkládá sama církev.

Naše „hlavní cesta“ je dokonalá láska. Máme jít takřka „od dokonalosti k dokonalosti“ (tzn. v každém okamžiku se snažit žít dokonale).

Dokonalá láska je bezpodmínečně nutná k tomu, abychom budovali jednotu, abychom vytvářeli Ježíšovo Mystické tělo, abychom dávali život Zmrtvýchvstalému uprostřed nás.

Jak má vypadat dokonalá láska? Má to být služba bližnímu; služba i v drobných věcech, jako například sklídit ze stolu, umývat nádobí atd. Tuhle službu musíme dělat dokonale.

Lidé, kteří na cestě ke svatosti už udělali velké pokroky a dosáhli „přetvářejícího spojení“ s Bohem (*unio transformans*), mají schopnost dělat dokonale vše, čeho se chopí. Musíme tedy dobře naslouchat vnitřnímu hlasu, který nás napomíná, napravuje, upozorňuje, kde postupujeme zdlouhavě; a pak - musíme jednat dokonale!

Motto pro příští dny tedy může znít: „Dokonalá služba bližnímu!“

Chiara Lubichová

(Z „kolegamenta“, Rocca di Papa 16. června 1983)

Boží vězeň

Z HNUTÍ FOKOLÁRE

Návrat ke kořenům

Guido Mirti (Cengia) vypráví svůj příběh

V jedné z předchozích částí našeho volného cyklu jsme se již setkali s osobou tajného slovenského biskupa, jezuitu Pavla Hnilici (1921–2006), který za dramatických okolností uprchl ze země. V létě roku 1954 se v Dolomitech setkává s Chiarou a sdílením své osobní historie jí otevírá oči pro situaci „mlčící církve“ za tehdejší železnou oponou, o níž se na Západě prakticky nic nevědělo.

Hnilicova neutuchající snaha pomoci trpící církvi v jeho vlasti, podporovaná generálním představeným jezuitů, ho dovedla až k papežovi Piu XII. Předložil mu obsáhlou písemnou zprávu, kde ho mimo jiné informoval o tom, že před svým odchodem ze země tajně za sebe vysvětil „náhradního“ biskupa: Jána Korce. Papež pověřil Hnilicu, aby se snažil najít důvěryhodnou kontaktní osobu pro spojení s tímto biskupem a předal mu papežův souhlas s jeho působením.

Hnilica se s touto prosbou obrátil na Chiaru, k jejímž blízkým spolupracovníkům v té době patřil a od níž dostal nové jméno: *Padre Maria*. A tady začíná zajímavá a pohnutá historie, kde se potkává Hnutí fokoláre s československou podzemní církví. Jejím hlavním hrdinou je římský fokolarín Guido Mirti (1921–1996), zvaný Cengia, který v letech 1955–1963 vykonal několik cest do Československa, aby plnil funkci spojky mezi Svatým stolcem, představenými jezuitů a některými osobnostmi umlčené církve.

Jeho cesty byly kryté obchodní společností *Orient Import Export*, založené Hnutím za tímto účelem, jejímž oficiálním zástupcem se Cengia stal. Z tohoto titulu cestoval i do NDR, Maďarska, Polska a Rumunska. Jeho skutečné aktivity byly prozrazeny a v lednu 1963 byl v Praze zadržen policií. Po několik měsíců byl vězněn a vyšetřován bez

toho, že by měl možnost dát svým nejbližším jakoukoli zprávu, co se s ním stalo. S odstupem několika let vyprávěl skupině fokolarínů svou zkušenost z tohoto období, z níž vybíráme některé části.

Asi sedm a půl roku jsem byl v kontaktu s lidmi v té zemi, kde není svoboda. Byli tam biskupové a mnoho kněží, tajně vysvěcených. Bylo pro ně velkou radostí, že se mohli setkávat s člověkem, který jim přinášel živé zprávy. Říkali, že jim to velmi pomáhá při rozvíjení jejich aktivit.

Jeden z těch biskupů byl uvězněn v roce 1960, další v listopadu 1962 a postupně byli zatčeni další lidé a v důsledku toho zatkli i mne. Bylo to něco velmi krásného, protože věci, které koná Panna Maria, se nedají popsat lidskými slovy. Před odjezdem z Říma mne Chiara odevzdávala do rukou Panny Marie, protože to měla být ona, kdo je u díla, není to lidská věc.

(...) Vzpomínám si, že to bylo v sobotu 19. ledna (1963) odpoledne. Byl jsem v hotelu a rozjímal jsem o umlčené církvi a o těchto lidech, kteří byli živými mučedníky, kteří žili pro církev a které nikdo neznal: biskupové, kteří pracovali jako dělníci nebo jako elektrikáři... Já jsem byl v hotelu s veškerým pohodlím a myslel jsem na to, že já, kdo nejsem nic, si žiju takto, a oni, kteří jsou biskupové, takhle trpí pro církev. A kdoví kolik milostí z toho přichází i pro nás. Prosil jsem za to, abych i já mohl nějakým způsobem zaplatit, abych žil Marii Desolatu (Marii pod křížem) a byl co nejvíce živým Ježíšem opuštěným.

Vyšel jsem ven a šel jsem navštívit jednoho biskupa (byl to ten, který byl uvězněn v listopadu). Když mě uviděla jeho bytná, celá zbledla a já jsem hned pochopil, že se něco děje. Ptal jsem se po tom člověku a ona mi řekla, že není doma. Pochopil jsem, že byl zatčen. Rozloučil jsem se s ní a odešel jsem. V duši jsem hned pocítil velký pokoj. Cítil jsem, že po tom, co jsem vyslovil, mě Bůh bere za slovo.

Nevěděl jsem, zda byli zatčeni všichni. Byli jsme domluveni s jedním člověkem, byl to jezuita, že v půl šesté se budeme setkávat vždy na určitém místě. Ale ani jsem tam nedošel. V jedné uličce mě dojelo nějaké auto. Já jsem se zastavil, aby mohlo pokračovat dál. Ale vystoupil nějaký pán a říká: „Policie!“ Šel jsem s nimi beze slov, neptal jsem se, co jsem udělal, byl jsem v klidu.

Dovedli mě na policejní stanici. Asi po dvaceti minutách čekání se vrátil ten-

Cengia a don Pasquale Foresi.

Foto: focolare.org

Guido Mirti - Cengia (vpravo) a Chiara Lubichová (uprostřed).

Foto: focolare.org

týž člověk a odvedli mě přímo do vězení. Hned tam přišli čtyři muži, z nichž jeden hovořil italsky. Řekli, že mají příkaz od prokurátora udělat mi osobní prohlídku a vyslechnout mě v některých otázkách. Věděli, kdo jsem, znali všechny moje údaje, protože to byla věc dopředu připravená. Podívali se, co mám v kapsách, a pak mě odvedli do místnosti, kde bylo šest lidí. Tam začal výslech.

Okamžitě jsem pochopil, že se jedná o záležitost nikoli osobní, ale církevní. Já jako fokolarín jsem v žádném případě nesměl zradit církev, a tak jsem nepřiznal nic z toho, na co se mě ptali. Jako první věc chtěli vědět, jaké lidi jsem v této zemi poznal. Řekl jsem, že neznám nikoho kromě několika lidí, s nimiž jsem oprávněně v pravidelném kontaktu. Řekl jsem, že kromě nich jsem jednou v kině poznal jednoho člověka, který hovořil trochu francouzsky. Udělali zápis z toho, co jsem řekl, výslech skončil někdy k půlnoci a odvedli mě spát. Nebylo to pochopitelně do hotelu, ale do vězeňské cely.

(...) Celodenní výslechy až do večera trvaly týden. Ti, kdo mne vyslyšeli, si mysleli, že jsem mezinárodní špión, mysleli, že jsem jezuita, pak si mysleli, že jsem arcibiskup a ještě mnoho jiných věcí. Obviňovali mě z činnosti rozvracejících československý stát. Měl jsem být členem organizace, která o to usilovala. Když mi to říkali, tak jsem se smál a říkal, že to není pravda, že jsem nikdy nic takového nedělal. Říkali mi: „Vy jste proti Československu.“ „To není pravda.“ Říkal jsem, že nejsem proti Československu; hned jsem se prezentoval jako katolík, pochopitelně ne jako fokolarín, ale jako praktikující katolík.

(...) Pochopil jsem, že se musím chovat jako Ježíš, který po svém odsouzení

neřekl „Otče, odsud' je“, ale řekl „Otče, odpusť jim, protože nevědí, co činí.“ „Cokoli jste udělali jednomu z mých nejmenších, mně jste to udělali.“ Musel jsem ve vyšetřujícím milovat Ježíše, i když on dělal svou povinnost. Měl hledat pravdu, sice svým způsobem, ale měl hledat pravdu. Měl hledat pravdu tím, že mě vyšetřoval. Někdy jsem mu říkal: „Pane kapitáne, je mi líto, že se tak rozčilujete, protože vám to může uškodit na zdraví.“ On říkal: „Promiňte, je to moje práce, musím ji dělat takhle.“ A já: „Určitě, nedělejte si starosti.“

(...) Já jsem se snažil, jak nejvíc to šlo, hovořit o evangeliu. On mi řekl: „Vy tedy věříte v Boha?“ „Ano, jistě, pane kapitáne, protože Bůh je Otec, Bůh je Láska.“ „Ale, když jsme vás zavřeli, jak může být Láska? Chce pro vás zlo.“ „Ne, pane kapitáne, Bůh mě miluje, dovolil, aby mě zavřeli, protože mě miluje. Bůh ví, že se musím očistit, a je mnoho věcí, které já nevím. Jsem tedy rád, protože Bůh dovolil, aby mě zavřeli, protože mě miluje.“

První fáze výslechů pokračovala asi měsíc. Cengia věděl, že za špiónáž, z níž

byl obviňován, mohl dostat mnohaleté vězení nebo i trest smrti. Snažil se zapírat, nejmenovat žádné osoby, aby se nedostaly do problémů. Postupně ale z náznaků vyšetřovatelů pochopil, že vědí více, než si myslel, zejména poté, co ho konfrontovali s dalším zatčeným ze stejné skupiny. Policie zadržela i některé pohlednice, na nichž byla podepsána Chiara i další osoby a v důsledku toho přišla řeč i na Hnutí fokoláre.

(...) A pak přišlo na řadu jméno Chiara, protože věděli také o cestě Chiary do Maďarska. Ptali se mne, kdo je ta slečna. Řekl jsem, že je to jedna františkánská terciářka. „A patří tahle slečna k nějakému hnutí? Znáte Hnutí fokoláre?“ (...) „Slyšel jsem také hovořit o ‚domácích krbech‘ (v orig. focolari domestici).“ „Jaké ‚domácí krby‘?“ „Víte, jsou lidé, kteří žijí evangelium a snaží se přinést evangelium k domácímu krbu.“ To jméno bylo přijato, protože tam byl překladatel, který pobýval v Itálii a věděl, že slovo ‚domácí krb‘ má pro nás určitý význam, a to jméno podle něho mohlo být správné: hnutí domácích krbů. (...) Pak se hovořilo o tom, že Giordani je prezident těchto ‚domácích krbů‘, to vyšlo najevo. Giordani byl katolický spisovatel, který psal články do různých novin. A pak vyšla najevo i Chiara. Věděli, že Chiara byla u příbuzných v Maďarsku, a tak bylo třeba něco říci. Bylo třeba říci, že Chiara zná toto hnutí, že zná ‚hnutí krbů‘. Tak to všechno proběhlo do 24. března.

(Pokračování příště.)

Jiří Kratochvíl

Použité materiály:

- Guido Mirti (Cengia) hovoří ke skupině fokolarínů, nedatovaná audio nahrávka.
- Marco Tecilla a Andrea Balbo (P. Novo) hovoří na setkání fokolarínů a fokolarínek, videonahrávka ze 14. 12. 2006.

S fokolarínkou Eli Folonari na letišti.

SummerJob 2022

V prvním červencovém týdnu se uskutečnil 13. ročník SummerJobu, a to opět ve velkém. Do jižních Čech se vrátilo 130 mladých lidí, kteří byli ochotni vyhrnout si rukávy a chopit se práce, na kterou již spousta místních občanů nestačí. Pcovidový ročník byl zároveň posledním na Novohradsku a nyní stojí před organizačním týmem důležitá otázka, kde se bude konat další třiletá spolupráce.

Během týdne účastníci pomáhali především se dřevem na zimu, ale objevily se i „joby“, které by člověka jen tak nenapadly, jako třeba barvení vlasů jedné místní paní. Po práci byl připraven skvělý kulturní či sportovní program, na který byli pozváni i místní obyvatelé. Všichni si tak například u piva mohli poslechnout rozhovor s Martinem Svazilem, bývalým členem Útvary rychlého nasazení, či si zatančit na pohádkovém plese, kde se objevila všelijaká pohádková stvoření. Dále byl na programu třeba koncert kapely OKno, nebo oblíbený fotbal s místním týmem. Tým SummerJobu po náročném klání zvítězil.

Foto: Vít Horník

Nechyběl samozřejmě ani duchovní rozměr akce, bez kterého by SummerJob vůbec nebyl. Každé ráno jsme zahájili slovem na den, se kterým jsme odcházeli pracovat, a na konci dne jsme Bohu děkovali za každého, u koho jsme mohli být. Čtyřicetihodinová adorace v místním kostele byla přístupná každému, kdo

se chtěl na chvíli zastavit a načerpat sílu. Také byl mezi námi celý týden kněz František Slavíček, který byl připraven k rozhovorům či svátosti smíření.

Děkujeme tímto všem za krásný ročník a těšíme se na viděnou v příštím roce.

František Beneš

Když to neuděláme my, tak to neudělá nikdo jiný

Letošní ročník SummerJobu přinesl spoustu výzev a radostí. Jaké? O tom jsme si povídali se šéfem přípravného týmu Janem Špaňhelem.

● **Letos se SummerJob po covidových ročnících vrátil na Novohradsko v jižních Čechách. Jaké to pro tebe bylo?**

Na jednu stranu jsem se na to moc těšil, protože jsem zažil ty předcovidové ročníky, které mě osobně nadchnuly víc. Takže jsem se těšil, že to bude ve více lidech celý týden, který prožijeme intenzivně v Benešově nad Černou a okolí. Zároveň jsem však cítil, že to je tlak a zodpovědnost, protože jsem ještě nešéfoval plnohodnotnému ročníku. Celý SummerJob se nesl ve znamení návratu po covidu, ale zároveň v duchu odcházení z Novohradska. To byl takový trochu zvláštní kontrast, který jsem letos vnímal.

● **Co ti SummerJob přináší?**

To je taková věčně omílaná otázka od obyvatel, kde pomáhám. „Proč to děláte? Proč zadarmo?“. Když se dozvědí, že za to ještě platíme, tak si říkají, že jsme fakt magoři. Mám na to jednoduchou odpověď: „Proč ne! Když to neuděláme my, tak to neudělá nikdo jiný.“

Podle mě většina lidí chce mít na světě a ve svém životě dobro a tohle mi přijde jako způsob, jak ho šířit. To, že se nám vždycky nepovede naštipat všechno dřevo, co slíbíme, je podle mě maličkost. Jde o myšlenky a vztahy, které svou aktivitou přinášíme.

● **Dokázal bys sis vzpomenout na nějakou intenzivní zkušenost, kterou jsi zažil na SummerJobu?**

Je jich spousta, což je hezké si uvědomit.

Kdybych vzal tu nejintenzivnější, tak se mi vybaví jedni manželé z letošního ročníku. Je jim okolo padesátky, mají dceru, která má Downův syndrom, a pán je pár měsíců po mrtvici.

Přineslo mi to uvědomění si, že ne vždycky se potřebný „job“ rovná pomoc seniornímu páru. Tito manželé mají hezký dům, dva pejsky, dvě auta. Na první pohled by se mohlo zdát, že to potřebná rodina není. Ale pro Jardu, který byl po mrtvici, byla naše přítom-

nost důležitá a přišla v pravý čas. Jar- da, který je na první pohled tvrdý chlap, byl schopný uronit slzu, když jsme se loučili.

● **Příští ročník bude na novém místě. Co všechno to obnáší?**

V první řadě jsme vytvořili minitým, který se tomu bude věnovat. Teď jsme ve fázi, kdy vytipováváme oblasti, kam bychom mohli jet. V druhém kroku se spojíme s vedením obcí a míst-

ním správcem farnosti nebo duchovním, kterým se představíme. Doufáme, že si nebudou myslet, že jsme úplní blázni. Ideálně bychom chtěli mít takových míst víc, abychom si mohli vybrat to, kde cítíme, že toho můžeme nejvíce přinést. Po setkání s vedením obcí se rozjíždí rutina přípravy dalšího ročníku. Doufám, že se nám další tři roky na novém místě povede dobře nastartovat.

Za rozhovor děkuje Sára Suchá

Indiánské tábory

Z Hnutí FOKOLÁRE

Anežka a Dominik Fürstovi a Lenka a Petr Čížkovi - strípky ze života jednoho společenství z pohledu třetí generace

Když mi bylo 18, zeptala se mne dívka, se kterou jsem chodil (dnes již manželka), Lenka, jestli s ní pojedou na tábor. Odpověď byl snadná - jako každý pár, který spolu čerstvě chodí, jsme chtěli být spolu co možná nejvíce. Na táboře samotném jsem se trochu účastnil tvorby programu pro mladší účastníky, chodili jsme s Lenkou na procházky, ale postupně jsem si také začal uvědomovat, že to není jen tak obyčejný tábor. Že jsem se dostal do společenství lidí, kteří nenápadným, přirozeným způsobem tvoří oázu přátelství a láskyplné atmosféry.

Během následujících 10 let jsme spolu s Lenkou pomáhali plnit Anežce

a Dominikovi roli organizátorů tábora a tábor se stal neoddělitelnou součástí mého léta. Rádi bychom s vámi sdíleli kousek našeho společného rozhovoru o tomto táboře...

● **Petr: Co byste řekli, že je prapočátek našich indiánských táborů?**

Anežka: Začalo to zrodem rodinného společenství, u kterého stály tři manželské páry, které čerpaly ze spirituality Hnutí fokoláre, naši prarodiče - Maruška a Jenda Ouškovi, Maruška a Jenda Šeborovi a Anina a Karel Fürstovi. Trávili společně volný čas i dovolené a jejich děti - naši rodiče - vyrůstaly pospolu. Postupně se k těmto rodinám přidávaly další, a když se začala rodit další generace (to už mluvíme o nás), vznikl nápad pojmout společnou letní dovolenou jako indiánský tábor.

Lenka: A tak to zůstalo dosud, formálně je to vlastně rodinná dovolená, kde za každé dítě nese zodpovědnost jeho rodič.

Anežka: Přesně tak. Na prvním táboře v roce 2001 nás bylo kolem dvaceti dětí a deseti dospělých, stanovali jsme na louce, maminky vařily na otevřeném ohni a hygienu obstarala jed- na zahradní hadice. O program se staral Lenčin strýc Zdeněk, kterého jsme jako Velkého náčelníka milovali. Z tábora vznikla tradice, společenství ro- din se rozrostlo o další příbuzné, přá- tele a sousedy, a po jednadvaceti le- tech bychom kolem táborového ohně napočítali přes sto účastníků, mezi kterými jsou babičky, dědové, mámy a tátové a jejich děti, které se hned po společně stráveném týdnu začíná- jí těšit na příští ročník indiánského tábora.

Petr: Doteď si pamatuju, jak mě to tehdy zmátlo. Lenka mně vzala na indiánský tábor, ale když jsem tam přijel, bylo téma středověk.

Lenka: To proto, že z indiánského té- matu jsme se postupně přesunuli k dal- ším (pravěk, cesta kolem světa, stredo- věk, námořníci, české pověsti), k indiá- nům se vracíme každý pátý rok.

VZPOMÍNKY

● **Petr: Já se k táborům dostal až jako skoro dospělý. Ale co znamenaly tábory pro vás jako pro děti?**

Dominik a Anežka Fürstovi během tábora.

Foto: Barbora Hrdličková

U táborového ohně. Petr Čížek uprostřed.

Dominik: Pro mě to byl ten nejlepší začátek prázdnin, vždy první týden v červenci. Týden s vrstevníky, na který jsem se těšil celý rok. Každý ročník byl v něm jiný, protože jsme byli o rok starší. A dnes po tolika letech vím, s kým jsem tam vyrůstal – třeba s budoucím manželkou.

Lenka: Tábor byl vždycky zážitek. Sportovní výkony, napínavé hry, neustále jsme museli být ve střehu, naučit se spoustu věcí – šifry, uzly, čtení mapy – prostě po všech stránkách intenzivní týden.

● **Petr:** A jednoho dne přišel čas převzít zodpovědnost za organizaci...

Anežka: Přišlo mi přirozené navázat na práci týmu, který vedl tábory před námi. V tu dobu jsem vedla skautský oddíl a studovala pedagogickou fakultu, takže jsem byla jako ryba ve vodě. S prvními dvěma tábory nám pomohl Velký náčelník Zdeněk, a pak už jsme pracovali samostatně. Dneska tvoří přípravný tým zhruba 15 členů ve věku od

18 do 30 let. Na dílčích programech se podílí i rodiče, kteří zároveň zajišťují chod tábora po technické stránce. S přípravami začínáme většinou v únoru, kdy posíláme první e-maily s žádostí o nahlašování účasti. E-mailů vyřídím od února do července dost přes sto. Na jaře pak proběhnou plánovací schůzky, kde dostane tábor konkrétní obrysy. Pro mě je nejintenzivnější zhruba měsíc před táborem, kdy sepisuji příběhy, vymyslím výzvy, vytvářím diplomy a koordinuji práci ostatních členů týmu.

Petr: Je pravda, že připravit tábor stojí hodně práce, nejvíc Anežku, ale díky velkému týmu jsme schopni úkoly rozumně rozdělit. Navíc je nám na táboře spolu opravdu moc hezky – a tenhle náš malý kousek nebe chceme zažívat každý rok znovu. To pak člověk dovolené nebo času stráveného přípravou nelituje...

Lenka: Teď to trochu idealizuješ, ne?

Petr: Samozřejmě, že tábor s sebou nese i výzvy. Jednou z nich je například vymyslet a realizovat ucelený program pro děti zhruba od pěti do osmnácti

let tak, aby všechny bavil a v nějakém směru rozvíjel. Snažíme se o to, aby si všichni přišli na své, ale zároveň brali zřetel na postavení a potřeby ostatních.

Dominik: Poslední dobou navíc zjišťujeme, že už jsme sami rodiči a musíme se postarat o naše nejmenší, kteří program ještě „neuběhnou“. Naštěstí to jde velice dobře díky našemu dorůstajícímu systému. Tým totiž dorůstá o dospívající děti a programové věci můžeme dál delegovat na ně. Řekl bych, že

Z tábora se stala tradice a účastní se ho několik generací.

se tady snažíme o něco, kde má každý svoje místo a poslání. Prostě jedna velká rodina na jeden krásný týden.

ÚČASTNÍCI

Petr: Často to vidíme i na rodinách, které se účastní poprvé – jak je jim na táboře dobře a že téměř vždy chtějí za rok přijet zase. Věc, kterou vnímám jako mimořádnou, je to, že se mezi nás, katolíky, začleňují i „nevěřící“ rodiny a účastníci. Jistě, v neděli na mši s námi nejedou a zůstanou v táboře, ale říkají, že zažívají něco, co jen tak na ulici nejdou. To mi dělá radost.

Anežka: Nejenom tobě. Letos u závěrečného ohně seděli jako tradičně moji prarodiče Šeborovi, Dominikův dědeček Fürst a Lenčini prarodiče Ouškovi. Dívali se na ten hemžící se rej kolem sebe, vzpomínali a s dojetím hodnotili, jak jsou rádi, že jejich snaha o jednotu pokračuje ve velkém dál. A mně nezbyvá než děkovat Pánu, že se můžeme podílet.

Připravil Petr Čížek

Tábor je intenzivní týden plný napínavých her.

Na konci jednoho z hudebních meetingů s Gen Verde během celostátního setkání mládeže v Hradci Králové.

Foto: archiv J. Malíkové

Máme touhu se vrátit

Z Hnutí FOKOLÁRE

Během celostátního setkání mládeže v Hradci Králové se uskutečnily hudební meetingy s mezinárodní hudební skupinou Gen Verde¹. „Znovu jsem si připomněla, jak se Bůh dotýká srdcí skrze osobní svědectví a skrze umění,“ říká Dorothea Meisnerová z Trutnova, která pro Gen Verde překládala a položila několik otázek Cristině Wang z Malajsie a Alessandře Pasquali z Itálie. „Taky jsem zaslechla, jak jedna holčička říkala, že tomu dává 14 bodů z 10. A osobně jsem vnímala, že Gen Verde nás vtáhly do Boží přítomnosti, ze které pak bylo těžké odejít. Musely jsme mladým opakovat, že jim za chvíli začíná další program. Vyžádali si přídavek a ani po něm se jim nechtělo jít.“

● Jak se vám líbí toto setkání?

Alessandra: Moc nás oslovilo, že tu je tolik mladých lidí, kteří mají zájem o život s Bohem. Je krásné vidět, jak reagují

na všechno, co má co do činění s krásou, kterou přináší Bůh.

Cristina: Pro mne bylo silné vidět tyto čtyři tisíce mladých. Byly jsme v Německu, v Polsku, v prázdných kostelích, v kostelích se staršími lidmi. A tak vidět tady náměstí plné mladých lidí, kteří se chtějí setkat s Bohem, mi dalo velkou naději.

● Když mluvíme o mladých lidech, co si myslíte o mladých z České republiky?

A: Mohly jsme je poznat jen na několika malých setkáních, ale, jak už jsem říkala, viděla jsem touhu po duchovnu. Vnímaly jsme mimořádnou vitalitu, chuť žít. Myslím, že ji mohou mít všichni mladí z celého světa, ale jenom někteří mají možnost ji objevit. Tady jsem našla prostředí, které – podle mého – tomu napomáhá, i když se říká, že tato země není nějak zvlášť náboženská. Kdo je věřící, rozhoduje se pro to doopravdy, ne z tradice.
C: I já jsem měla stejný dojem. Zvenku se možná zdáli nesmělí, ale jakmile

jsem začala nějakou otázkou, otevíraly se hluboké rozhovory, že jsem mohla mluvit i o volbě Boha.

● Co jste na setkání přinesly?

C: Jak řekla teď Alessandra, hlavně zkušenosti ze života. Protože každá z nás jsme našly tuto cennou věc, kterou je pro nás život spirituality Hnutí fokoláre. Snažíme se ji žít a zdá se nám důležité, že se o to můžeme rozdělit.

A: Ano, právě ta svědectví. Myslím, že můžeme říkat mnoho slov, hodně zpívat, ale to, čeho si – myslím – druzí všimnou, je toto. Víme, že jsme takové, jaké jsme, ale snažíme se každý den rozhodovat pro Boha. A to chceme přinášet dál. Jedna dívka nám řekla: „Cítila jsem zde přítomnost Boha.“ To je pro nás to nejkrásnější, co můžeme slyšet.

● Chtěly byste ještě něco dodat?

A: Že se chceme vrátit. Našly jsme tady domov, v tom smyslu, že jsme se setkaly s dušemi a srdci, která přijímají. Když jsem se dnes dívala na sál, během prvního setkání přišlo přibližně 80 mladých, na druhé něco přes stovku. Řekla jsem si, že jestli to, co přinášíme, může pomoci pro lepší budoucnost, jsem připravená za to dát život.

C: Chceme pokračovat. Mám touhu se vrátit a pokračovat v tomto životním stylu, v této spiritualitě a víře, že sjednocený svět je možný.

● Díky! Chtěla bych dodat, že mladí ani nechtěli odejít ze sálu...

C: Ano, jedno mladé děvče se slzami v očích nenacházelo slova. Říkalo: „Já pláču, ale nechápu proč.“

A: Jedna dívka mi dokonce udělala křížek na čelo. Říkala: „Přeju vám, abyste to světlo, s kterým jsem se tu setkala, nesly mnohým, všude.“

Dnes je poslední den našeho turné mimo Itálii a určitě cítíme únavu. Ale je neuvěřitelné, že pravá láska je ta, kterou člověk dá, ne ta, kterou dostane. Cítíme radost a sílu. Zítرا ráno v sedm možná ne, ale...

C: Ale nacházíme smysl, který má tato únava. Stojí to za to.

Mnohokrát děkuji!!!

Dorothea Meisnerová

1. Skupina Gen Verde byla založena v rámci Hnutí fokoláre v roce 1966. Více viz genverde.it.

SLUCHÁTKA

PODLE SKUTEČNÝCH UDÁLOSTÍ
PÍŠE A KRESLÍ HELF A CZINA

JITKA KAŽDÝ DEN
POTKÁVÁ PO CESTĚ
DO PRÁCE DĚVČE,
KTERÉ SE VRACÍ
Z BĚHU PARKEM.

JEDEN DEN, KDYŽ SE MÍTELY, SLYŠELA
NĚCO SPADNOUT. BYLA TO NABÍTEČÍ
KRABÍČKA OD BEZDRÁTOVÝCH SLUCHÁTEK.

VĚDĚLA, JAK JE TA VĚC DRAHÁ, CHTĚLA JI SEBRAT,
ŽE JI DRUHÝ DEN DĚVČETI DÁ.

JENŽE NEŽ SE PRO
KRABÍČKU VRÁTILA, SBALIL
JI NĚJAKÝ MUŽ.

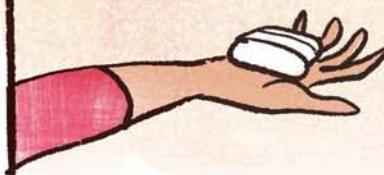
JITKA MĚLA DILEMA.
MÁ SE NA ULICI
HRABAT V ODPADCÍCH?
TO NEDÁ!

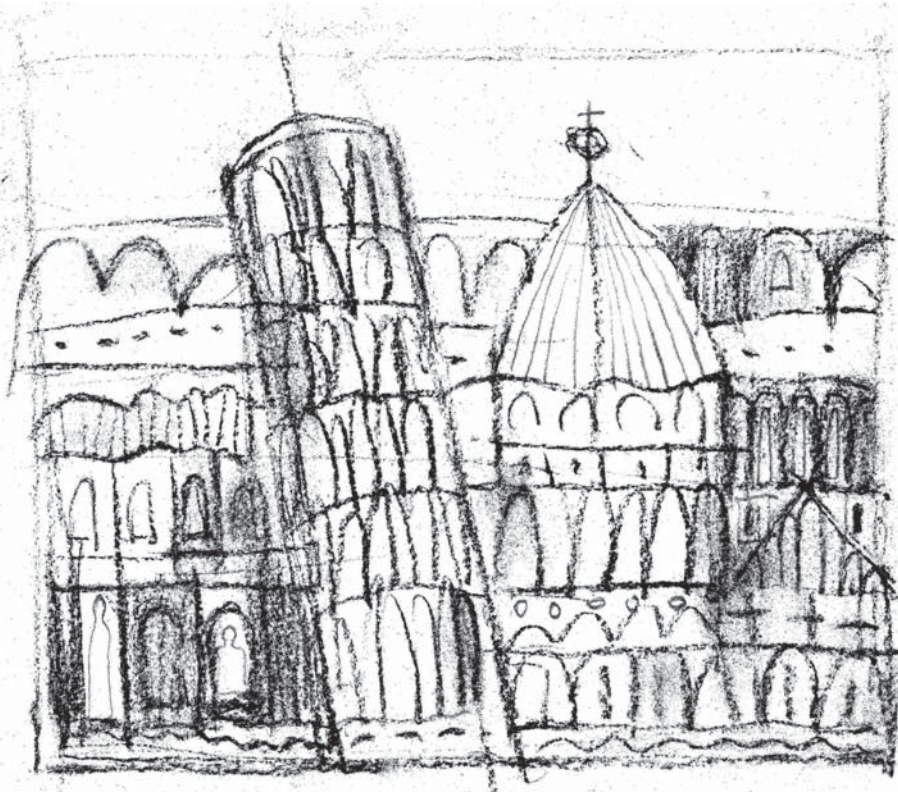

KDYŽ ALE DOŠLA DO PRÁCE, MĚLA PŘED OČIMA TO DĚVČE. JAK SE ASI CÍTÍ,
KDYŽ ZTRATILA TAKOVOU DRAHOU VĚC? A SLUCHÁTKA JÍ BEZ KRABÍČKY NEBUDOU
FUNGOVAT. TAK SE PRO KRABÍČKU VRÁTILA.

DRUHÝ DEN ALE DĚVČE NIKDE, ANI
TŘETÍ. OBJEVILA SE AŽ ZA ČTRNÁCT DNI.
SLEČNA NEMOHLA UVĚŘIT, ŽE SI JÍ JITKA
PAMATOVALA A DVA TÝDNY NOSILA
V KAPSE KRABÍČKU, ABY JÍ JI VRÁTILA.
NAKONEC SI VYMĚNILY ČÍSLA, ŽE NĚKDY
ZAJDOU NA KAFE.

Ilustrační kresba: Petr Štěpán

Týden pod šikmou věží

(ZA)MYŠLENKA

Dlouho jsme nebyli s manželkou na dovolené. Máme totiž o podobě tohoto času odlišné představy. Ponechávali jsme si svobodu. Ona odjížděla k moři s někým z rodiny, či s přítelkyní, pro mě byl tím ideálním místem náš ztichlý, opuštěný dům. Letos jsme se rozhodli jet spolu. Volba padla na Pisu. Starobylé toskánské město blízko moře splňovalo naše kritéria. Představoval jsem si, jak ráno doprovodím svoji drahou na pláž, pak se budu věnovat průzkumu města a večer se sejdeme na večeři u dobrého vína. Jak to však bývá, realita byla jiná. Moře nebylo zase tak blízko, jak se to jevílo na mapě, a tak jsme zůstali spolu. Bylo to nakonec dobře. Už doma jsme si předsevzali, že nejedeme v první řadě za mořem ani za památkami, ale jeden vstříc druhému. Snad by se to dalo nazvat poutí za Ježíšem, který je od počátku našeho manželství jeho středem a smyslem. V poslední době se nám tento svorník a uzlový bod poněkud zastřel. Nedostávalo se nám tolik potřebné jiskry a fantazie. Do očí nám padl prach, řečeno s Jiřím Suchým. Prach únavy, lživé všednosti a bylo ho třeba odstranit. Pisa se nám ukázala jako vhodné místo k takové očistě.

Bloudili jsme křivolakými uličkami a postupně se začínali orientovat. Našli jsme lidovou jídelnu v centru, kam jsme spolu s dělníky a studenty chodili na skvělé špagety „karbonára“. Město ještě nebylo přeplněno turisty, což ovšem neplatilo o prostranství kolem šikmé věže. Tam to vřelo a pulzovalo, hotové pozdvižení. Focení, strnulá gesta, fascinace. Tato nakloněná stavba je opravdu čímsi zneklidňující a přitažlivá. Vymyká se řádu okolních budov střídajících pravoúhlé linie s obloukem. Diagonála narušuje osvědčenou estetiku a přináší nečekaný pohyb. A to vše kvůli chybě, nepevnému podloží,

špatnému výpočtu... Nedostatek, který se stal výhodou a město proslavil. Nabízelo se srovnání s našimi nedostatky a průšvihy, které nám nakonec, tak jako Pisanům, přinesly zisk.

Dvakrát jsme také zajeli k moři. Nejdříve na oblázkové a kamenité pobřeží u ústí řeky Arno. Podruhé jsme popojeli dále, do míst, kde jsou pláže upravené, provozované velkými hotely. Pro Evu být u moře, jak jsem pochopil, znamenalo mít slunečník a lehátko. Nečekanou částku, kterou na mě, za tento chatrný mobiliář, žádala paní u okénka, jsem se marně snažil usmlouvat. Svoji výši se podobala vstupnému do významných muzeí. To mně pomohlo. Toto je přece Evin Louvre nebo Ufizzi. Nakonec mě moře nadchlo. Bylo zvlněné, dul docela silný vítr, písčité břeh s řadami slunečníků a lehátek byl téměř liduprázdný. Hoteloví hosté plnili přilehlou restauraci. My jsme si dali jen něco pečiva přineseného z blízké pekárny. Zakoupené místo bylo třeba maximálně využít. Večer na pokojí jsme zjistili, že jsme spálení.

My s manželkou nejsme moc vybaveni pro zahraniční turistiku. Postrádáme dost důležitý předpoklad, touhu po dobrodružství. Též nevynikáme orientačním smyslem ani jazykovými znalostmi. Já jsem sice schopen přelouskat meditaci Chiary Lubichové v italštině, když na mě ale spustí prodavač v obchodě, nerozumím ničemu. Na druhou stranu, díky těmto našim limitům, jsme mohli poznávat italskou přívětivost. Vždy, když jsme byli v úzkých, když jsme zabloudili, něco popletli či porušili, se nás někdo ujal a pomohl.

Poslední den jsme se rozhodli udělat okružní cestu po kostelech - v každém jeden desátek růžence. Napadlo nás to současně, což se nám někdy stává. Bylo to loučení. Odpoledne začalo pršet, přidala se bouřka provázená lijákem. Uchýlili jsme se do baru a dali si poslední „kafé lungo“ za jedno euro. Potom, už v mírném dešti, do našeho přechodného domova pro kufry. Klíč byl na smluveném místě. Pak autobusem na letiště. Nebyli jsme si jistí, kde vystoupit, čehož si všiml postarší pán. S přátelským úsměvem nás doprovodil a ukázal cestu. Opouštěli jsme vlídnou italskou zemi. Zemi, do které jsme si mnoho let, i když na jiná místa, jezdili pro duchovní posilu. Té se nám dostalo i tentokrát.

Napsal a kresbou doprovodil Petr Štěpán

Dobrý začátek nového školního roku!

CHIARO, CO ŘÍKÁŠ JEŽÍŠI, KDYŽ SE PROBUDÍŠ?

Hned se s Ježíšem pozdravím a říkám mu: „Podívej, všechno, co dnes budu dělat, bude všechno pro tebe, všechno pro tebe. Nabízím ti všechno.“

Tak jsem mu i dnes ráno řekla: „Pro tebe půjdu na setkání gen 4, pro tebe bude snídaně, pro tebe bude cesta autem, když na setkání pojedou. Jsem pro tebe a pro tebe jsou mé modlitby, všechno je pro tebe!“ Tak to mu říkám hned, když se probudím. Pak během dne, když se do něčeho pouštím a vzpomenu si na to, řeknu Ježíši: „Tohle je taky pro tebe, tohle pro tebe, tohle pro tebe...“

*Z odpovědí Chiary Lubichové
pro děti (Chiara ai gen 4)*

Ilustrační foto: Citta Nuova

ZAPNOUT!

JÉÉÉ!

VYPNOUT!

Foto: Mária Lieskovská

Foto: Jan Vrátný

Foto: Rosangela Salazar

Foto: Ludmila Seidlová

Foto: Michal Marek

Foto: Tereza Večeřová

Prázdniny - příležitost pro různá setkání a společné chvíle

Letní práce v citadele (1) proběhly již tradičně hned na začátku července. Více viz www.focolare.cz.

Tábor kluků gen 3 se konal na tábořišti u Nového Jáchymova (2).

Mladší děvčata gen 3 se sešla v Dešné u Dačic (3) a ta starší prožila týden v Říčkách v Orlických horách (4).

V srpnu se konaly tábory pro nejmladší - pro gen 4. Kluci zažili dny na téma starověkého Egypta (5) a holčičky se vydaly na „cestu kolem světa“ (6).